

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекла́ція і Адміністра́ція:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XC 4.244

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 22-ГО ГРУДНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 22, 1984

No. 244. VOL. XC.

„СВЯТ ВЕЧІР — РАДОСТІ ХВИЛИНА...”

„Вашінгтон Пост” не має
журналістичної відповідальності,
— твердить Пентагон

Вашінгтон. — Секретар оборони ЗСА Каспар Вайнбергер гостро виступив проти відомого щоденника „Вашінгтон Пост” за те, що на його сторінках з’явилися в середу, 19-го грудня ц.р., такі інформації про планований міжпланетарний американський політ, які мали бути задержані в таємниці, згідно із бажанням Уряду. Він назвав „Вашінгтон Пост” безвідповідальним і викликав тим негайну реакцію зі сторони головного редактора щоденника, який заявив, що не можна добре служити народові, коли перед ним щось промовчується.

Як відомо, Пентагон шим разом просив засоби публічної інформації не подавати подробиць про планований на 23-го січня 1985 року політ корабля „Дискавері” і запускання сателіта над

СССР з уваги на крайову безпеку та військовий характер того задуму. У висліді деякі із засобів масової інформації підпорядкувалися тому прохання, як наприклад, агентство Асоційоване Пресі і сітка Ен-Бі-Сі, але тепер, коли інформації вже з’явилися на сторінках „Вашінгтон Пост”, агентство АП не вважає, що дає зобов’язане до збереження дискреції.

Редактори „Вашінгтон Пост” борються, що інформації, які вони подали, зовсім не порушили крайової безпеки, але застерезення Пентагону викликають тепер широкі коментарі щодо порушення першого додатку до конституції.

В коментарях речників преси зазначається, що прохання Уряду „доляло палини матеріал до вогню” на цю тему.

Зол. Лісовська

Різдво в білосніжній пелені!
І голім коляд! І нечаче
між віттям в ялинці зеленій
з’являється щастя дитяче!

Моя сльоза святе, загадкове
воно мерехтить між гілками,
сповите в волосся шовкове,
огріте яскравими світлами...

О, щастя! — Тебе б знов вітати!
З тобою ми здавна знайомі:
з днів юних — з вітцяської хати
ти люби ясний, як промінь!

І нині... Ах, нині я знов
У світі Свят-вечора бачу
дитей, — і ялинку чудову,
і зірку, — і радість дитячу!

Різдво в білосніжній пелені!
І голім коляд! І нечаче
між віттям в ялинці зеленій
з’являється щастя дитяче...

1952

В Рочестері приготуються до
відзначення Державності
й Соборності

Рочестер, Н. Й. — Щоб відзначити історичні дати проголошення самостійності України, українці в Рочестері створили Громадський комітет — УККА з участю всіх активних організацій.

В суботу, 26-го січня 1985 року, о год. 7-ій вечора в залі школи Іст Ридж відбудеться святкова Академія. В містечкій програмі — постановка народної опери „Запорізькі гайди” у виконанні хору „Дніпро” й танцювального ансамблю „Веселка” з Сандері, Канада, в числі 60 осіб: співачки, декламатори, танцюристи.

Перед святочним концертом відбудеться в п’ятницю, 25-го січня 1985 року підписання прокламації Українського дня в Рочестері, в міській ратуші о год. 10-30 ранку.

В неділю, 27-го січня, — Богослуження в церквах в пам’ятку українського народу.

Інж. С. Куропась пройшов
операцію і видужує

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Згідно з одержаними з Чикаго інформаціями почесний член Головного Уряду Українського Народного Союзу інж. Степан Куропась пройшов недавно операцію. Він ще перебуває в шпиталі підопікою лікарів і стан його здоров’я з кожним днем краще.

Інж. Степан Куропась, колишній головний контролер, а після цього заступник головного передсідника УН-Союзу, якому минуло вже 84 роки, почувався добре і сподівається скоро повністю видужати після цієї успішної операції.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1985 РІК
ВИСЛАНО ПЕРЕДПЛАТНИКАМ

Джерзі Сіті. — У половині грудня 1984 року тут у видавничстві „Свобода” з’явився черговий Альманах Українського Народного Союзу на 1985 рік, головною темою якого є пригадати українській спільноті на поселеннях 40-ну річницю Великої Ісходи, який почався після закінчення Другої світової війни. Крім того в Альманаху є багато інших цікавих матеріалів друкованих українською і англійською мовами. Це вже 75-те видання того року в 90-річній історії УНСоюзу.

Щогорічний Альманах має, як і в попередніх роках, гарну чотириколову обкладинку роботи мистця Богдана Татля і 240 сторінок, на яких вміщено цілий ряд вартісних статей відомих авторів, есеї, календаріум, оголошення тощо.

(Закінчення на стор. 7)

Заголовна сторінка Альманаха на 1985 рік

Пишуть про переслідування
о. Михайла Винницького

Париж. — Тижневик „Українське Слово” інформує, що швейцарський часопис „Релігіонсфрідгайт ін Осентропа” опублікував новий самвидавський документ з України — листа теперішнього голови Ініціативної групи на захист Католицької Церкви в Україні Василя Кобрини, в якому йде мова про діяльність українського католицького священника о. Михайла Винницького.

З листа видно, що о. Винницького постійно переслідують і тепер йому загрожує чергова судово розправа. Його переслідують за те, що він активно працює серед віруючих католиків українців.

О. Михайло Винницький 1944 року 18-річним юнаком вступив у Львові до чину Редemptористів, а після війни віддав трирічну службу в радянській армії. Коли він після звільнення з армії повернувся до дому, енкаведисти його заарештували в листопаді 1950 року Винницького засудили до 10 років ув’язнення за „релігійну пропаганду”. Проте після смерті Сталіна, о. Винницького 1955 року звільнили з концтабору.

В 1957 році о. Винницький став священником забороненої УКЦеркви й здійснював свої священні обов’язки серед віруючих, за що його знову ув’язнили. В 1965 році о. Винницького засуджено до трьох з половиною років тюрми та п’яти років заслання, але після відбуття тюремного ув’язнення його звільнили.

Поворотну до Львова, о. Винницький працював в аїтенті і при тому давав займався священничею діяльністю. У зв’язку з тим 1975 року о. Винницького КГБ знову заарештував, звинувачуючи у відправі Богослужень у своєму мешканні, куди збиралися віруючі.

В зв’язку з цим арештом, в листі Кобрини читаємо: „Оскільки порушення закону з боку о. Михайла Винницького не було, державні органи послуговувалися наклепами й фальшивими звинуваченнями, улюбленими методами радянського правосуддя, й о. Винницького вдалося засудити втретє, цього разу на строк 5 років концтабору і три роки заслання”.

О. Винницький відбував покарання в різних концтаборах, на засланні перебував в місцевості Карато- (Закінчення на стор. 7)

РІЗДВЯНІ СВЯТА

З уваги на Свято Різдва Христового Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода” будуть закриті в понеділок і вівторок, 24-го і 25-го грудня. Наступне число „Свободи” друкуватиметься в середу, 26-го грудня, з датою четверга, 27-го грудня. — Ред.

У СВІТІ

ВІЙСЬКОВА РОЗВІДКА ЗСА повідомила, що Советський Союз знову порушив постанови договорів про озброєння, САЛТ-II, і випродував більше, як передбачає договір зброї, а окрема стратегічних бомбовиків. Згідно з договором кожна з держав не має права накопичувати в себе зброю, яка переходить межі власної оборони. Цю справу ЗСА піднесуть у розмовах з совєтами в Женеві вже 7-го і 8-го січня наступного року.

ПРЕМ’ЄР-МІНІСТЕР БРИТАНСЬКОГО уряду Маргарет Тачер підписала в Пекіні договір на підставі якого промисловість міста Гонг Конг перейде під зверхність Китаю в 1997 році. Після того КНР дозволить на протязі чергових 50 років населенню цього міста задержати капіталістичний спосіб життя і статус вільного міста, тобто населення матиме дотеперішні права. Запитана кореспондентами чи підписаний договір означає, що Великобританія віддала на поталу комуністам Гонг Конг, М. Тачер, яку дуже часто називають „залізною панною” і здекларованою антикомуністично, заявила, що у 2000 році закінчиться колоніальна доба Великобританії і Гонг Конг був останнім клептиком території, яка історично належить до Китаю. Вона, оправдовуючись сказала, що це, мовляв, була найкраща розв’язка, яку можна було досягнути.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР Об’єднаних Націй Гавіс Перез де-Куєр заявив кореспондентам, що вже найвищий час, щоб членські держави цієї міжнародної організації зайнялися розв’язкою питання Афганістану, країни, яка тепер є окупована советською армією. Виступаючи на пресовій конференції, Куєр заявив, що про справу Афганістану він говорить з советськими лідерами під час його відвідів в СССР літом цього року, а також з представниками Афганістану, Пакистану, Індії й інших країн, зацікавлених розв’язкою понад п’ятилітньої війни в Афганістані.

ПРИХИЛЬНИЙ ДО ЗАБОРОНЕНОЇ урядом професії „Солідарність” священник Генрик Янковський заявив кореспондентові Юнайтед Пресс Інтернешнел, що прийнявши 12 осіб були поранені під час того, коли озброєна поліція вдерлася силою до його церкви св. Бригіди в Гланску у пошуках за активістами „Солідарності”. Поліціянти поведилися дуже брутально, розпихали силою парохіян, вживали палиць і коблів від машинних крісів, голосно між собою говорили і тим самим перешкождали у відправі Служби Божої. Повне звідомлення про цей випадок, фото знімки і свідчення присутніх буде скоро переслана до Ватикану, а копія до примаса Польщі кардинала Юзефа Глемпа.

МАРКСИСТСЬКІ ПІДПІЛЬНИКИ в Чиле захопили силою редактора і видавця урядової газети і вимагають тепер у заміну дозволити трьом комуністичним підпільникам і антиурядовим ворожобникам, які скриваються у шведській амбасаді, вийти до бажаної ними країни. Людина, яка назвала себе членом „Френте патріотіко”, антиурядового руху тісно пов’язаного із забороненою комуністичною партією, зателефонувала до одної з радіостанцій і передала умови підпільників. На протязі цього тижня в Чиле було 19 бомбових замахів на різні об’єкти, у яких загинула одна особа, а 20 були поранені. Віймовий стан в країні триває далі.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що маршал Дімітрій Устінов, міністер оборони СССР, не появляється ніде публічно вже майже три місяці часу і у Москві ходять поговірки, що він перебуває у шпиталі після впливу крові в мозку. Його прізвище з’явилось у списку кандидатів до Верховної Ради, яких „вибератимуть” в лютому 1985 року. Західні політичні спостерігачі заявляють, що номінація не означає, що стан здоров’я Устінова поправився. Колишній лідер СССР Юрій Андропов був номінований на кандидата тижень перед його смертю.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПОТВЕРДИВ
ВИДАЛЕННЯ Ф. ФЕДОРЕНКА

Нью Йорк. — Андрій Філіпович, адвокат Фіодора Федоренка, якого засуджено за воєнні злочини та наказано депортувати із ЗСА повідомив, що Верховний Суд відкинув його відклик щодо усунення Ф. Федоренка з терену ЗСА як небажану людину і в п’ятницю 20-го грудня його мали вже остаточно вислати до СССР.

А. Філіпович поінформувував пресу, що мав дуже зворушливу коротку зустріч зі своїм клієнтом, який цілий час плакав та говорив, що не розуміє чому він не може залишитися тут.

Ф. Федоренко, якому 77 років, вже вісім років з під розглядом американського судівництва під закидом неправдивих зізнань щодо своєї ролі в концентраційному таборі Трємблінку у часі Другої світової війни.

Тепер Ф. Федоренко є хворий і його адвокат уважає, що він не є здібним

куди-небудь їхати. Не зважаючи на те, Верховний Суд відкинув прохання адвоката і тим його присуд відмови горожанства та викинення з країни, що запав ще в 1981 році залишився правосильним. Ф. Федоренко, який має родину в СССР заявив, що по викиненні із ЗСА поїде туди. Він вже три рази їздив до СССР.

Це вже шостий із т. зв. „воєнних злочинців”, яких американський суд рішив видалити із ЗСА. Якщо Ф. Федоренко поїде до СССР він може там стати перед судом за те, що був дезертиром із советської армії, та що співпрацював із німцями. Адвокат Ф. Федоренка пробував знайти можливість депортації його до іншої країни, але це йому не вдалося.

Справа Ф. Федоренка була досі єдиною в цій діяльності, яку розглядав Верховний Суд ЗСА.

Жиди допомагають Етіопії
„в ім’я вікових зв’язків”

Аддіс-Абаба. — До столиці Етіопії прибув з Ізраїля жидівський філантроп і відомий із своїх вдалих збірок грошей на різні цілі, Ебі Натан, щоб тут побузувати в ім’я цілого жидівського народу великий табір для жертв голоду. Табір зможе помістити 8,000 осіб та дати їм приміщення, їжу та лікарську опіку.

Е. Натан, який вважає себе за „дичаря миру” заявив, що він являється звідти там, де потрібно допомогти, а його завданням в Етіопії є дати доказ, що жидівський народ має вікові зв’язки з Етіопією, які сягають ще часів короля Соломона, що їх зірвав уряд Етіопії шойно під натиском арабського світу в 1973 році.

Разом з Е. Натаном приїхало до Аддіс Абаби шість помічників та вони привезли вже 43 тони вивантаження, щоб негайно приступити до будови табору для

8,000 людей. Сподіються, що табір буде готовий до вжитку за тиждень і в ньому буде запроваджене навіть електричне світло. Жидівський філантроп обреховує, що кошт того табору вистимить понад 300,000 доларів, а коли його збірка серед жидів у шлому світі буде успішна, то він надіється приступити до будови принаймні ще чотирьох таких таборів. Він також заявив, що понад 100 жидівських лікарів є готові приїхати негайно до Етіопії, щоб допомогти лікувати вмираючих від голоду людей, а особливо дітей.

Задум Е. Натана вирінув у нього шойно перед місяцем, але з хвилиною як він його проголосив, жиди почали присилати гроші на цей фонд незвичайно щедро і тому він сподіється легко зібрати 5 мільйонів доларів від жидів, які живуть у Ізраїлі, ЗСА, Великобританії та інших країнах.

В АМЕРИЦІ

ДЕЯКІ АМЕРИКАНСЬКІ законники стоять перед загрозою усунення з чинної тому, що вони піддержували думку, що члени Римско-Католицької Церкви можуть мати різні погляди відносно абортів. Досі відомо, що 24 законники підписали таку публічну заяву і їм грозить звільнення зарядженням Ватикану в цій справі.

ВЕРХОВНИЙ СУД СТЕЙТУ Нью Йорк вирішив, що не можна примусово звільняти з постів суддів, які закінчили 70 років життя тому, що це порушує конституційні права людини. Це рішення може викликати замішання у судовій системі стейту Нью Йорк, де деякі члени судівництва повинні бути звільнені із кінцем того року, або вже їх звільнено з приводу закінчення 70-го року життя.

КОМІСІЯ ЗДОРОВ’Я та ліків Уряду дозволила офіційно вживати машину, яка розділяє в людському організмі ниркові каміни та дозволяє їм легко і безболісно вийти з організму. Цей винахід є великою полєгшою для хворих, бо звільняє їх від потреби операції та болючих переживань зв’язаних з цією недугою. Таку машину вживають у Західній Німеччині вже від 1982 року у лікуванні ниркових каменів.

АМЕРИКАНСЬКА ЛЕТУНЬСЬКА лінія, яка спеціалізувалася у групових прогулькових летах, добровільно рішила заперестати взагалі свої лета після того, як один з літаків цієї лінії „Ейр Різорт Ерлайн” розбився в неділю, 16-го грудня, везучи до Алабами цілу дружину кошчіварів. Хоч в катастрофі ніхто не загинув, а були лише поранені, спеціальна комісія Уряду для безпеки летів ствердила, що літак не мав вимагаючих засобів безпеки.

НА ПІДСТАВІ ДОСЛІДІВ інституту Галлуа кількість американців, що постійно ходять до церкви свого віровизнання не змінилася в 1984 році та далі чотири на 10 дозрілих віком людей в ЗСА відвідує церкву або синагогу.

ТИСЯЧІ БЕЗДОМНИХ в ЗСА будуть незабаром мати здоровельну опіку та соціальне забезпечення завдяки тому, що дві великі добродішні фундації зложили на ту цілі 25 мільйонів доларів. При тому виказалось, що найбільше бездомних має місто Лос Анджелес, а на другому місці стоїть Нью Йорк, в якому є 30,000 бездомних і вони будуть тепер користуватися частиною із зложеної фундації суми.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Опозиція на форумі СКВУ

Українська громада у вільному світі з гордістю сприйняла постанову СКВУ в 1967 році, який об'єднав досвідно всі українські суспільно-громадські формації у вільному світі. У тісній співпраці з Українськими Церквами Президія і Секретаріат СКВУ через довгі роки були зразком співпраці всіх здорових українських сил. Це хоч в якійсь мірі заступало брак консолідації українського політичного життя у вільному світі. СКВУ став символом української єдності і своєю діяльністю здобув собі визнання не лише своїх, але і серед українських кіл. Як вияв довіри до праці СКВУ українців в Україні, треба вважати відоме звернення українських політичних в'язнів до Об'єднаних Націй, яким вони відмовили право місії УССР репрезентувати Україну в ООН, а зажадали, щоб ООН визнавала СКВУ речником інтересів українського народу.

Тому недавно проголошена заява Президії Світового Українського Визвольного Фронту про їхнє рішення зайняти становище опозиції в Президії СКВУ не ворожить нічого доброго для української громади у вільному світі.

Як сказано в загальній заяві, члени організації СУВФронту не виходять із складу Президії СКВУ лише «відмежовуються від протистатусових поступків і не будуть нести моральної і практичної співвідповідальності за поступки інших членів».

В опублікованій заяві не наведено жадних доказів нестатусової діяльності будь-кого з членів Президії СКВУ. Натомість стверджується, «з огляду на зволікання і відкладування деякими членами Президії Секретаріату СКВУ офіційного опублікування і проголошення Звернення і Резолюції ІУ Конгресу, наступає в СКВУ стан беззаконності. Ця ситуація сприяє тенденціям т. зв. „культобміну“ наприклад, у висліді того ворожій інфільтрації і дальшому розбиттю і атомізації суспільно-громадського життя».

У чому тут нестатусове поступування Президії СКВУ? На якій основі автори заяви піднімають Президію СКВУ відповідальність за „культобмін“ чи ворожу інфільтрацію? Яким правом Президія Світового Українського Визвольного Фронту сугерує, що Президія СКВУ сприяє дальшому розбиттю і атомізації суспільно-громадського життя?

Чи автори заяви вважають українську громаду сліпою, чи їм здається, що громада не знає, хто винен за розбиття і атомізацію громадського життя в останніх роках? Якщо так, то вони дуже помиляються. Громада знає, що не президент СКВУ Петро Саварин завинив, але саме вони, автори такої заяви несуть повну відповідальність, що не послушали вони заклику Президента СКВУ щоб відкликати Конгрес УКАА і засісти до розмови про те як привернути єдність української громади в ЗСА.

Автори заяви приготували її ще перед ХІУ Конгресом Українців Америки власне на те, щоб відвернути увагу громади від їхнього заміру на тому Конгресі віддати керу в УКАА повністю в руки Українського Визвольного Фронту і звести дискусію про справи в СКВУ.

Учасники ІУ Конгресу СКВУ і останнього пленуму Секретаріату знають, що рішення про звернення і резолюції ІУ Конгресу СКВУ було зроблене не Президією СКВУ, але передсідником ІУ Конгресу СКВУ на вимогу делегатів ІУ Конгресу СКВУ, які відмовились прийняти накинених саме членами Українського Визвольного Фронту резолюцій, які не лише своєю формою, але й змістом суперечать засадам, на яких був створений СКВУ і що задокументовано резолюціями і постановами трьох конгресів СКВУ.

Не осягнувши своїх цілей на ІУ Конгресі СКВУ, Світовий Український Визвольний Фронт своєю заявою пробує застрашити Президію СКВУ і змусити її підчинитись груповим замірам одного політичного середовища. Про це вони й пишуть відкрито в своїй заяві, що будуть співпрацювати в СКВУ з особами чи установами які виявляють бажання до співпраці „з українським революційним-націоналістичним рухом, що його репрезентують на форумі СКВУ Організація Українського Визвольного Фронту“.

Чи можна сказати виразніше? Для авторів заяви СКВУ — це не всеукраїнська цінність, форум на якому всі українці доброї волі можуть із собою співпрацювати для виконання тих завдань, для яких постав СКВУ. Для них — це терен чергового наступу з наміром підчинити ту загально українську світову громадську центрально лише тим, які готові співпрацювати з одною українською політичною групою, яку репрезентує Український Визвольний Фронт в СКВУ.

Доводиться подякувати авторам заяви що так виразно назвали свої наміри і плани.

А здорова українська громада має обов'язок дати всесторонню підтримку Президії СКВУ під проводом Петра Саварина, яка виявила, що вона розуміє свої завдання і не піддалась тискові тих, які перейшли в опозицію.

А що ж з документом, на який будувалась дотеперішня схема, що ж із тими історичними джерелами? — запитає. А нічого. Якщо проаналізувати історичні свідчення тих часів, то вияснюється, що все це літературні твори з усіма прикметами поетичної мови і належать цілком природно до нашого красного письменства. Навіть сьогодні, коли ми хва�таємося прецизною „науковою“ мовою, досить проаналізувати більшість писань з ділянкою історії, релігії, політичної філософії чи суспільних відносин, щоб побачити наскільки це літературні спроби, тільки без поетичної мови й прозорини. У наших документах самі факти в основі вірні, але подання їх — поетичний вислів. Тож слід будувати пізнання не на „красних фразах“, а на сухих фактах. А вони, факти, якраз і підтверджують усе тут висловлене. Хоч, правда, не завжди прямо та з великими білими плямами, які можна заповнити, виключно використовуючи, назвем це, конспекти та їх екзегезу. Приклади:

1. Історія з місійними посольствами наглядно візантійського авторства і доволі недотепна вставка; реальний стан тих часів виключає можливість подібного сценарія. Та й мова якась плоска, нереляційна. Хоч існує можливість вірності окремих фрагментів.

2. Апостол Андрій, — сказано, — поставив на Київських горах хрест і сказав, що на цьому місці просіє світло велике. В апостольських часах хрест не був святим символом християнства, це сформувалося пізніше; апостол не ставив фізичного хреста.

Спосіб життя суспільства можна розуміти як стиль, поведінку, всі умови, які формують людину, обов'язкове відношення суб'єктивного до об'єктивного.

У сучасних умовах науково-технічної революції та суспільно-економічних наслідків, неможливо обмежити тільки економічними категоріями „рівня життя“. Неможливо орієнтуватися тільки на мірку задоволення матеріальними і духовними вимогами. Отже, не можна обмежитися тільки „кількістю“ — заробітна плата, метраж помешкань, видатки на культуру.

У сучасних умовах треба приймати на увагу не тільки кількісні, але також якісні характеристики життя: праця і дозвілля, задоволення працею і дозвіллям, рівнем комфорту у праці та побуті, якістю одягу і т. д. А це економічні категорії „рівня життя“. До них доходить соціологічна категорія „якості життя“. До них доходить соціологічна категорія „якості життя“. Тут обмежимося до розгляду шлюбу і родини, до антисуспільних явищ.

Суспільна проблема — це протиріччя, віддалі між дійсним і бажаним. Якщо дійсне покривається з бажаним — проблеми нема. Якщо

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

СВІТЛО Й СУТІНКИ

II.

Саме оповідання стилізоване через понад тисячоліття. Мовою сучасної прози це місце звучало б так. Апостол Андрій у Києві проповідував Христа розп'ятого за гріхи ради спасіння і прозрів, передбачив там великий духовний центр.

Цілком доречно у князя говорити про християнство на українських землях від апостола Андрія до Володимира. Назвем цей період умовно Андрієвським християнством. У початках була (від ап. Андрія поставлена?) якась організаційна структура (список Феоділа на Соборі 325 був з позо впливів Візантійської юрисдикції). Але що на наших землях досі не було державної організації, то й можливо, навіть, правдоподібно, що з гунською загрозою і церковна організація розвивалась надовго. А християнське життя в народі керувалося праведними старцями та вільним плетивом священства, про що є посередні свідчення. Аж до початків Київської державності ми взагалі не маємо відомостей про життя на наших землях, хіба що десь знайдуться якісь руїни папи. Але вже з початком IX ст. поділяються різні вістки про християнське життя. А з вістою Х ст., чи точніше про Х ст., знаємо, що християнство було в такій пошані, що й князі ставали християнами. Це, звичайно, не значить, що

християни були більшістю чи домінуючою силою. У Київській державі було три групи: автохтони з прапрудівською природною релігією, автохтонні християни і погани — варяги та їх прибічники. У цьому слід шукати пояснення чому Володимир не просто удержав своє місце християнства, а зробив із цього державний політичний маневр. Звичайно, самих причин було більше: і споріднення з візантійським царським двором, і запевнення миру з християнськими сусідами і, врешті, впровадження офіційної церковності, чого не знало тодішнє Андрієвське християнство. Той сам Володимир хоч бодав церкву, ще роки не почував себе християнином; так Василієм його й не прихилив називати. Це як дзеркало тодішнього офіційного християнства, і причина напруження між Андрієвським християнством та офіційною, державною, політичною церквою, зв'язаною і залежною від князів, більшість із яких жило в жорсткому поганстві. Андрієвське християнство пішло в печери, а звідти на місію в глухі окраїни. Стан такого напруженого співжиття можна прослідити майже продовж цілого тисячоліття. Був народ, якого наставляли аскети, праведники, старці, і була офіційна церковно-державна влада, якій у певній мірі корилися. Коли йшлося про наставлення і благословення, то навіть князі зверта-

лися до старців, а не до своїх митрополитів, як Ізяслав до печерського старця Антонія 1054. Це згодом дуже унагальнилося на півночі, починаючи від славного старця Сергія Радонезького. Але коли вдалося поставити старця в митрополити, то державно-церковна машина зразу змінила цю практику припинити (як з печерським старцем Іларіоном 1051 вперше, зі старцем Климентом Смолятичем 1147 вдруге).

Дозвольте висвітлити й уточнити важливу деталь. Я звичайно, ніколи не вживаю умовного терміну „Андрієвське християнство“, зробив це тут виключно задля наглядності та як введення до основної думки і теми. Комплікс визначений вищезазначеним терміном я називаю київською духовністю, або Київською духовною школою. Самі київські старці любили називати це Новим Єрусалимом. І важливо тут підкреслити, що Київська духовність сформувалася завдяки до Володимира, згідно з побожним переконанням, від св. апостола Андрія Первозванного. У моменти, коли могла проявитися, ставала справжнім світлом для світу, виконуючи заповіт Христа: „Так нехай світить світло ваше перед людьми, щоб вони, бачивши вашу дію, прославляють Отця Небесного“. Таке було в перші століття становлення Київської церкви, повторилося воно з моголіянською добою. Про перші століття можемо тільки здогадуватися, але про новіші часи знаємо, що Ново-Єрусалимів доводилося полатати навіть у прямих конфліктах з офіційною цер-

(Закінчення на стор. 5)

Михайло Кучер

СУСПІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОВЕТСЬКОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

що розрив чи віддалі є — необхідно вирішити проблему.

Якщо всі проблеми вирішимо без зусиль з боку людини, життя автоматично втратить мету, тоді нема для чого жити. Проблема порожнього шлунку — велика, але це також не все. У цій статті розглянемо тільки стиль життя у зв'язку з суспільними проблемами. Суспільні проблеми бувають двох родів. Вони мають суб'єктивний характер і вирішити їх та ліквідувати легко. Гірше з об'єктивними проблемами. Тут дуже важливе є те, щоб привра між тим, що є і бажаним не була завесика.

У минулому стиль життя родини характеризувався великою смертністю дітей. Велика смертність дітей та мале число народжень — самогубство для суспільства.

У Советському Союзі жінки переконані з різних причин, що із шлюбом, себто одруженням нема чого поспішати. Причин для то-

го в СССР досить і вони здебільшого побутово-економічного характеру. Тому жінки з одруженням чекають до 30-35 років. Звичайно знайомляться на танцях, або інших принагідних зустрічах і тому себе взаємно не знають.

Патріархальна родина в Советському Союзі зникла, режим її зликувався. Що ж дала система взаємін? Як молодому подружжю влаштувати своє життя, як поділити обов'язки вдома, хто кого має слухати і чому? Етики в советських школах не вчать, статевого виховання нема. Результат поганний. Кожне третє подружжя розводиться. Часто причина розводу — недостатня психологічна подібність, нове кохання, етична дикість, пиятиця. При опитуванні молодих подружж про те скільки вони хочуть мати дітей — дві третини відповідає, що хочуть мати одну дитину, одна четверта частина відповіла, що хоче мати троє дітей. Коли ж прийшлося відповідати на

питання скільки маєте в дитинності дітей — то дві третини обмежилися одною дитиною, одна шоста двома. Дуже мала кількість подружж мала троє дітей. Були й бездітні подружжя пари.

Демографія знає таке поняття як вікова структура суспільства. Яка відсоткова частина дітей до 16 років яка працездатність дорослих і працездатність старих.

Коли родини мали багато дітей, то працездатних дорослих було мало. Коли родини перейшли на одну дитину, відсоток працездатних дорослих зменшився, а дуже збільшився відсоток старих працездатних.

Тепер у Советському Союзі приблизно 45 мільйонів пенсіонерів. Фактично це кожний шостий мешканець Союзу. Як наслідок не вистачає робочої сили, постав дефіцит людських резервів. Багато людей у працездатному віці перебувають в армії. Досі недобір поповнювався приходом із села плес домашніх господарів. Тепер 9/10 домашніх господарів працюють зарібково поза домом. Це веде до зменшення кількості дітей в родині. Вихід тільки один, створити такі умови,

(Закінчення на стор. 7)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Чого купити не можна...

Востанні дні перед Різдвяними Святими щоденні американські газети такі об'ємні, що їх ледве можна вдержати в руках. Більша частина їх, однак, містить не щоденні політичні чи навіть сенсаційні вістки, а оголошення на це все добро, що можна сьогодні купити на подарунки. І чим ближче до 24-го грудня, тим більша гарячка огортає покупців і підприємиць, які аналізують на всі лади свої приходи і заохочують до закупівлі знижкою ціни.

Та не лиш привабливі оголошення знаходимо в пресі. Уважний читач помітить у кожній газеті, вправді не такі то великі оголошення як розрекламовування товару в крамницях, але все ж доволі об'ємисту рубрику пожертв на найбідніших, якраз із нагоди Різдва Христового. Багато з цих пожертв — анонімні, інші складені в пам'ять їхніх найближчих, — одні скромні в своїх датках, інші звертають увагу високими сумами грошей.

Це саме ті всі люди, які в святничий різдвяний час думають не тільки про себе і „конечність“ подарунків, бо, мовляв, якось „треба віддячитись“, але шукають вислоу своїх почуттів іншими формами. Американці мають на те дуже гарний вислів: It's the thought that counts (це — думка, що найбільше рахується). Але не всі йдуть слідами цієї мудрості. Є, однак, велика кількість між ними таких, що в цей різдвяний час стараються передати один одному більше любові — радше бажанням допомогти іншим, як переказом кількості та величини подарунків.

А життя завжди наново нам показує, що є речі, які таки купити не можна, поміж ними, такі як — любов, тепло, дружба, сердечне відношення один до одного, теплий усміх.

Нам над цим треба призадуматись, особливо тепер, коли скомерціалізований світ накладає нам зовсім інші поняття.

Не раз у цьому доволі поганому світі сумніває-

мось — чи такі почування взагалі існують або чи вони нам потрібні. Інколи нам здається, які цих істин не розуміють.

Але ось у цих передсвятничних днях одна молода українська мати показала нам два листи від своїх дітей написані до „українського Миколая“. Ми читали їх крізь шибку бачного вікна, де діти прикріпили їх самоліпкою, так, щоб св. Миколай міг їх легко відчитати. І так молодша від свого братчика дівчинка написала листа англійською мовою, либонь їй так було легше: Тому лист зачинався: „Дір Санта! А далі йшли такі слова: „Прошу, попроси Божо, щоб так зробила, щоб мене всі любили...“ Старший її братик написав по-українськи, якраз із нагоди Різдва Христового. Багато з цих похвортів — анонімні, інші складені в пам'ять їхніх найближчих, — одні скромні в своїх датках, інші звертають увагу високими сумами грошей. Але, прошу, принесіть дарунки мамі, татові, — бо я їх дуже люблю. Не гнівайся на мою сестричку, що вона написала до Тебе листа по-англійськи і принеси їй щось такеж. Я не знаю чи я заслужив для себе дарунок, але як Ти думаєш, що можливо, тоді, прошу, телескоп, бо дуже люблю оглядати небо...“

Зі зворушеннями ми читали ті рядки, щиро написані дитячими руками — від яких проминувало отаке глибоке бажання любові, за яку сьогодні серед людей так важко...

Покійно, отже, шукайте за подарунками чи це і це за подарунками, які, відтак, обдаровані будуть ви міноративі або взагалі віддавати, як ім непотрібні, обдаруйте їх тим, що в ніякій найкращій крамниці світу не продають, а що залишиться для них назавжди, закарбоване теплом, у їхній душі. Можетоді Святий будувати для них і для нас — інакші, бо сповнені справжнім внутрішнім вдоволенням.

О—КА

Перл Бак

БАБУСИНЕ РІЗДВО

(З англійської мови переклала Любов Колєнська)

IV.

Тоді вона зійшла вниз, щоб приготувити собі сніданок. Усе збирала на срібний піднос та понесла до ідальні, поклавши накриття на стіл із червоного, тропічного дерева. Вчора, як це їй досі було на Святий-Вечір, вона зрідка гілки різдвяної омели зі свого саду, поклавши цей прекрасний букет у зелену скляну вазу. В цьому „товаристві“ вона сіла вікниці стола, на своє місце, майже вдоволено своїм сніданком. Двері до вітальні були закриті. Це вже був у них такий встановлений лад і звичай — не відчиняти дверей, аж доки не з'явиться вся родина. Вона завжди стояла в передпокої, замасовую глибоку різдвяну омелу, де теж були замкнені двері, і коли лиш почула стукіт у фронтоні дверей, вона їх відчиняла: а там уже на неї чекали із раменами повними дарунків. Тільки сьогодні — очевидно, ніхто не постукає у двері, ніхто їх не відчинить — і там не буде родини, їх усіх, що очікуватимуть її приходу із раменами навантаженими подарунками.

Їла вона чимраз повільніше... І як ніколи — випада другу чашку кави. — Скоріше чи пізніше їй прийдеться відкрити двері до вітальні. Може вона навіть увійде до передпокою і там, відчинивши двері, ввімкне електричний струм і побачить освітлену ялинку. Та вона з усім... зволікала. Можеб так спершу зателефонувати до приятельки. У неї стільки друзів, сусідів, навіть Сара. Та це могло б виглядати дивно. Вона ніколи до нікого не телефонувала на Різдво, бо усі тоді святкували в колі своєї родини. А коли мова про Сару, то це могло б її лиш перестрашити, — вона напевно вбігла б сюди, вигукнувши: — Пані Картерет, що сталось?!

Ні, вона не телефонує до нікого. Після сніданку поміє посуд і все покладе на своє місце. А це трішки займе часу. Тоді вона піде до передпокою, освітлить ялинку, увійде — і що вона там робитиме? Хіба сяде, як звичайно, на крісло і насолоджуватиметься красою ялинки.

Вона було так зажди: якійсь час вони захоплювалися ялинкою, аж доки не починали нестерпимість діти. Сьогодні, очевидно, там не буде дітей. Ну, то тоді їй хіба прийдеться ввімкнути телевізор; можливо там співатимуть колядки, а вона буде слухати їх і втішатися ялинкою.

І все відбулось так, як вона задумала. Вона навіть пройнялась бальйорним настроєм, коли увійшла до передпокою і, щоб освітлити ялинку, ввімкнула електричний струм. І тоді, ой тоді, коли її рука опинилася на дверях вітальні, їй вчувся голосний стукіт у двері, який вона завжди чула вранці на Різдво. Рука її обснулася униз... Йі хіба сниться... Ажде всі вони — далеко звідси! І знову повторний стукіт у двері — навіть більше нетерпеливий — і знову...

Підійшла до дверей і завагалася... Припустимо хтось, якийсь лихий осібняк, знав, що вона сама! Ще вагалася, але почувся знову стукіт у двері — і вона боязко відхилила у них шпильку, — а тоді відхилила її ширше... ще ширше... І враз відкріпла їх навісті. Там були вони! Там були її діти... й вилуки... там були вони всі, і як завжди, — в раменах їхніх — гори подарунків.

Вона сміялася і рівночасно по її щокках збігали слюзи... І, приймаючи, що їх вона картася, казала: — Що ж ви тут робите? Чому ви вернулись? Я вас не очікувала... Я зовсім не розумію...

Діти один на одного напірали, щоб вийти всередину; їм падали подарунки з рук, бо їх вони протягали, щоб її обійняти. Діти усміхалися, а очі його блистіли слюзою... Лиш Діфне... О Діфне, як завжди, була ділова. Вона поцілувала свою матір в обидві щокки: — На це немає ради, мамо. Без Різдва ми такі не можемо обійтись. І не треба звертати уваги на оте комерційне безглуздя. Бо Різдво для нас не є безглуздя. Вона завжди існуватиме в залежності від нас, в залежності як ми собі його створимо чи як ми його створювали досі. Тому — одна мить — ми сплукувалися і приїхали додому, ми і — зелений папугай!

— Це саме цей папугай, що мені його тато подарував на Різдво, — заявила Дора.

— А з ним — непристойна мова і все інше... — сказав батько. — Ми його придбали в Сілвер Спрінг і привезли його сюди із собою в клітці.

— Це тому, що без нас він міг би почуватися самотньо, — додавав Пітер.

— Замкніть двері! — впала команда Діфне, — сюди мете снігом.

І, як це було кожного Різдва, вони всі ввійшли в хату. — Перед ними мерехтіла, сіяла ялинка. І хоча на них чекали дарунки, — вони стояли і не ворухилися-здивлені на символічну осяйність ялинки...

— Це найкраща, це найбільш чудова ялинка! Такої ми ще досі не мали, — м'яко обзивалася пані Картерет. Як дивно, я не бачила її краси, коли вчора, як це, звичайно, було, вінс її сюди син Сарі... Я в дійсності й не бачила її, коли прикрашувала її гілки, що було моїм завжди постійним заняттям. Але тепер...

— Думаю, що на те, щоб побачити її справжню красу, потрібно було, щоб ми всі були разом, — сказала Діфне своїм дітям, і як у її батька, — дзвінким голосом.

— Саме так, — potwierдила пані Картерет.

Мить — і всі її призначені подарунки опинилися під ялинкою. Вона ввімкнула телевізор і звітділа, наче за чарівним збігом обставин, почувся спів дітвори: „Радість світові...“

А вони ще й тепер не відчинили своїх подарунків, тримаючись за руки, обкружили ялинку і принадили до співу дітвори. Лиш Дора пристанула на хвилину, щоб стягнути покривало з клітки, де був папугай. І там він був: яскраво-зелений із жовтою голівкою і золотими очима. Повертаючи головою в те, щоб, то в той бік, він прислухувався їхньому співу. Коли вони закінчили співати, він голосним і виразним голосом сказав: — „Галло!“

Усі розсміялися, а Дора підвела палець угору.

— Відколи ми його придбали Дора навчала його весь час там і в поворотній дорозі додому. Ну, Пірате, скажи це... скажи... скажи...

— Шасливих Свят! — вигукнув Пірат.

Вони засміялися і Різдвяні Святий проходили як завжди було, і такі вони будуть вже назавжди і завжди... ввіки і віки...

Кінець.

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!
Родині, Приятелям, Знайомим і Клієнтам
бажають
Іван, Галя, Адріана й Аня Івашки
ВЛАСНИКИ
COSMOS CATERING SERVICE
Tel.: (201) 539-5149
Випані, Н.Дж.

Веселих Свят та Щасливого Нового Року!
ВИСПЛАЄМО ПІКАРСТВА ТА ВИПОВНЯЄМО РЕЦЕПТИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.
MT. VERNON PHARMACY
87 Mt. Vernon Place ■ Newark, N.J.
399-7122
Neonila Bohatuk, R.P. Paul Braverman, R.P.

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!
Родині, Приятелям, Знайомим і всім ВП. Покупцям
бажають
ТУСЯ І ДМИТРО БОГАЧ
власники
Української Крамниці „СІЧ“ в Пассейку, Н. Дж.
165 Hope Avenue, Passaic, N.J. Tel. 472-2303

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого, Здорового Нового Року!
ВСІМ СВОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ І КЛІЄНТАМ пересипають
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ
і
КОНСТАНТИН М. КАРДОВИЧ
Walter Bilanski
& Constantine M. Kardovich
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Ave., Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) AP 7-2332
Пам'ятники ставимо на всіх цвинтарях.

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року
бажає
Іван Гасин
НАПОТАРИШНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК у ФІЛІДЕЛФІЇ й ОКОЛИЦІХ
HASYN FUNERAL HOME
4244-48 Old York Rd., Philadelphia, Pa. GL 5-1400

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
ВСІМ УКРАЇНЦЯМ — засилає —
Василь Когут
WILLIAM KOHOOT — FUNERAL HOME
88 West 14th Street Bayonne, N.J. HEMlock 6-8202

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
Веселих Свят та Щасливого Нового Року
— бажає —
УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
ЛИТВИН — ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, N.J. 07083
(201) 964-4222

Веселих Свят!
Українським Організаціям та ВІП. Клієнтам, Родині та Знайомим
З Різдром Христовим та Новим Роком
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— бажають —
НАТАЛІЯ ЛАЗІРКО
дочка НАТАЛКА і син ОЛЕГ
власники
OLYMPIC COMMUNITY MARKET
122 — 40th Street — Irvington, N.J. — 375-3181

Клієнтелі, Українським і Ветеранським Організаціям
Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!
бажає
Йосиф Купчак з родиною
власник
JOSEPH MEAT MARKET
272 A Smith Street, Perth Amboy, N.J.
Tel.: 442-4660

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям, Покупцям і всьому Українському Громадянству
бажають
Йосиф і Марія Ганусей
ВЛАСНИКИ МУЗИЧНОЇ КОМПАНІЇ
244 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa. 19123 MA 7-3093
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Різдва Христового і Щасливого Нового Року
бажає
ЗНАНА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ Zenon Jewelers
110 Market St., Clifton, N.J. Tel.: (201) 471-0920
(Allwood Section)
Великий вибір годинників — діамантів і модної біжутерії по дуже приступним цінам. Прецизійна напруга годинників і біжутерії. Zenon Lewandowski, власник

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ з НОВИМ РОКОМ та СВЯТИМ ЙОРДАНОМ
Благослови Боже здоров'ям, щастям, любов'ю і добром
Всю Родину та поза межами ЗСА всіх Друзів, Приятелів та ближчих і дальших Знайомих.
бажає
ВАСИЛЬ І МАРІЯ МАТКОВСЬКИЙ
Фордс, Н. Дж.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Петро ЯРЕМА
Funeral Home
129 EAST 7th STREET — NEW YORK, N.Y.
(Between 1st & Ave. "A")
ORegon 4-2568
МОДЕРНІ ОХОЛОДЖУВАНІ КАПЛИЦІ

Д-р РОМАН ГНАТІВ
ДЕНТИСТ
бажає Рідні, Знайомим і своїм Пацієнтам
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
та повідомляє про відкриття
ДЕНТИСТИЧНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
при 7 Washington Ave.
Manville, N.J. 08835
Tel.: (201) 722-5511
ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ І КЛІЄНТАМ
Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!
бажає
Роман Ризок з родиною
ROMAN RYCHOK
Real Estate — Insurance
1339 Springfield Avenue, Irvington, N.J. 07111
373-6434 — 373-6453

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року
УСІМ УКРАЇНСЬКИМ УСТАНОВАМ ТА ВСІМ ПОКУПЦЯМ
— бажає —
УКРАЇНСЬКА М'ЯСАРНЯ та ХАРЧОВА КРАМНИЦЯ
В. Л. В.
841 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N.J. Phone: EL 3-4689

З СВЯТОМ РІЗДВА НОВИМ РОКОМ та СВЯТИМ ЙОРДАНОМ
Вп. Членам, Прихильникам та всій Українській Громаді щирі побажання пересипає
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ в НЮАРКУ
734 Sanford Avenue
NEWARK, N.J. 07106
(201) 373-7839
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
всім Дорогим Покупцям, Друзям і Знайомим
бажають
МИХАЙЛО ПИЛИПЧАК з ДРУЖИНОЮ і РОДИНОЮ
власники УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСАРНІ
"EUROPA"
527 Jersey Avenue — JERSEY CITY, N. J.
Tel.: HE 5-2221

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
БАЖАЮТЬ ВАМ ВСІ УКРАЇНСЬКІ КООПЕРАТИВИ В АМЕРИЦІ

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR FROM ALL THE UKRAINIAN CREDIT UNIONS IN AMERICA

Baltimore, MD 239 S Broadway 21231 (301) 732-3062	Kenilworth, NJ 735 Vernon Ave 07033 (201) 245-5104	Lorain, OH 2430 E 28th St 44055 (216) 277-7985	Trenton, NJ 981 S Broad St P.O. Box 668 08604 (609) 695-1043
Buffalo, NY 562 Genesee St 14204 (716) 852-9267	Kerhonkson, NY P.O. Box 231 12446 (914) 626-2938	Canton, OH 1418 34th St, NE 44714 (216) 455-8894	Warren, MI 26601 Ryan Rd P.O. Box 1201 48090 (313) 757-1980
Chester, PA 3015 W Third St 19013 (215) 874-1530	Los Angeles, CA 4315 Melrose Ave 90029 (714) 995-0158	Passaic, NJ 229 Hope Ave 07055 (201) 473-5965	*Detroit, MI 4641 Martin St (313) 843-5411
Chicago, IL 2351 W Chicago Ave 60622 (312) 489-0520	Milwaukee, WI 808 Washington St 53204 (414) 647-2950	Philadelphia, PA 1729 Cottman Ave 19111 (215) 725-4430	*Hamtramck, MI 3022 Caniff (313) 875-9610
*Chicago, IL 5000 N Cumberland Rd 60656	Minneapolis, MN 301 Main St N.E. 55413 (612) 379-4999	Pittsburgh, PA P.O. Box 251 15230 (412) 884-2229	Warren, MI 26791 Ryan Rd 48091 (313) 756-3300
*Palatine, IL 755 S Benton St 60067	New York, NY 108 Second Ave 10003 (212) 473-7310	Phoenix, AZ 1153 E Montebello Cir No 4 85014 (602) 264-1899	*Detroit, MI 7346 Michigan Ave 48210 (313) 841-2390
*Addison, IL 22 W 347 Army Trail Rd 60101	New York, NY P.O. Box 160 Cooper Station 10276 (212) 533-2980	Rochester, NY 831 Joseph Ave 14621 (716) 544-9518	*Hamtramck, MI 11838 Jos Campau 48212 (313) 891-4100
*Palos Park, IL 8410 W 131st St 60464	Newark, NJ 734 Sanford Ave 07106 (201) 373-7839	Scranton, PA 440 Wyoming Ave 18503 (717) 342-0937	Washington, D.C. P.O. Box 11113 20008 (202) 363-3964
*Munster, IN 8624 White Oak St 46321	North Miami, FL 11790 Biscayne Blvd 33181 (305) 868-4242	South Bound Brook, NJ P.O. Box 375 08880 (201) 469-9085	West Roxbury, MA P.O. Box 185 02132-0185 (617) 325-4192
Cleveland, OH 4436 State St 44109 (216) 741-9040	Parma, OH 6108 State Rd 44134 (216) 884-9111	Syracuse, NY 1317 W Fayette St 13204 (315) 471-4074	Yonkers, NY 301 Palisade Ave 10703 (914) 965-8560
Hartford, CT 961 Wethersfield Ave 06114 (203) 247-4714			*Branch Offices
Jersey City, NJ 558 Summit Ave 07306 (201) 795-4061			

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ, НОВИМ РОКОМ
І СВ. ЙОРДАНОМ**
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ПОКУПЦЯМ
Радісних Свят бажають
ВЛАСНИЦІ КРАМНИЦІ ПОДАРУНКІВ
„ФАНТАЗІЯ”
Ярослава і Александра Куц

FANTASY GIFT SHOP
5728 N. 5th St. ■ Philadelphia, Pa. 19120 ■ (215) 276-4719

**Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року!**
Українським Установам, ВШ. Покупцям,
Родині і Знайомим
пересилають
власники популярної фірми м'ясних —
харчевих і імпортованих продуктів
**ТАДЕН ПОНОСЬ І ОСНІ СІГІДА
з РОДИНАМИ**

**STUYVESANT MEAT
MARKET, INC.**

PRIME MEAT ■ HOMEMADE PRODUCTS
TOBIN WASTLESS & BLOCK HAMS
249-Stuyvesant Avenue ■ Newark, N.J.
Phone: 373-6271

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

**і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**
Родині, Приятелям Дорогим Гостям ресторану
бажає

ЕВСТАХІЙ РАВРИШ

ВЛАСНИК

Big Stas Restaurant

1020 S. Wood Avenue
Linden, N.J. 07036
(201) 862-6455

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ!

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ!**
ALEX SON PUBLISHING, Inc.
685 Rockwood Dr.
Akron, Ohio 44313

З Різдвом Христовим і Новим Роком
бажає всьому найкращого

BOHDAN HOLOWID
LICENSED REAL ESTATE BROKER

501 — 90th Avenue N
St. Petersburg, Fla. 33702 (813) 577-3848

**З нагоди Різдва Христового
і Нового Року**

найкращі побажання всім своїм Членам і цілій Громаді
засилає

**Українська Федеральна
Кооператива „Самопоміч”
в Балтиморі, Мд.**

**Веселих Свят
та Щасливого Нового Року**

бажає
ВСІМ СВОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ І КЛІЄНТАМ

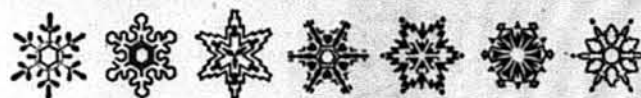
Оркестра „ГАМА”

Богдан Матківський — (201) 374-1494

**Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року**
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та учням
бажає

**МАРІЯ ПРЯДКА з РОДИНОЮ
SCHOOL of DANCE**

50 So. Orange Ave., S. Orange, N.J. 07079 Tel.: (201) 762-7709

**Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року**
пересилає

HUDSON CAMERA CORP.
INDUSTRIAL — PROFESSIONAL — AMATEUR SUPPLIES

122 Newark Avenue
Jersey City, N.J. 07302
(201) 332-7834-5

**Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!**

Клієнтам і Знайомим

бажає

**АДВОКАТ
ЮРІЙ Б. КОРДУБА**

985 Paulison Ave., Clifton, N.J. 07011
(201) 546-6000

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідним, Друзям, Знайомим та Щановним Покупцям
і Доставляєм Української Книгарні „САН” в Бостоні, Масс.
бажає

ВАСИЛЬ Б. СТЕБНИЦЬКИЙ

4 Milford St., Boston, Mass. 02118. Tel.: (617) 426-7268

ВЕСЕЛИХ СВЯТ 1984 РОКУ

та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО 1985 РОКУ

Найкращі побажання нашій Родині, Приятелям і Клієнтам
в ЗСА, Україні і в кожній частині світу. Нехай новонаро-
джений Христос благословить Вас на завжди найкращим
здоров'ям й успішним життям.

**Михайло, Анна
і син Михайло IV Матіяш**
Обезпечений агент, брокер і нотар
MANUFACTURERS LIFE INSURANCE CO.
173 Stuyvesant Avenue Newark, N.J. 07106
Res. 373-1688 або Bus. 467-2180

Веселих Свят!

**ЗАМІСТЬ СВЯТОЧНИХ ЛИСТОВНИХ
ПОБАЖАНЬ**

закупив я 25 книжок з нагоди 10-ліття парафії Свв.
Володимира і Ольги в Чикаго „СОБОР ДУШ”, та 40
примірників ювілейної книжки Сестер Василянко з
нагоди 1600-ліття св. Василя Великого, для
розсилки всім Владикам у діаспорі, щоб старались
піднести рівень організації своїх парафій та
рівночасно, щоб подбали про збільшення покли-
кань до наших чернечих чинів, бо Сестри викону-
ють величезну працю для скріплення релігійного
духа та розбудови нашого церковного життя.

Рівночасно бажаю Родині, розкиненій по ці-
лому світі, правдивим Приятелям та всім людям
доброї волі

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Д-р МИКОЛА ЦЕНКО з родиною

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

та

НОВИМ РОКОМ

щиро вітаємо Українську Громаду,
а зокрема своїх Клієнтів.

**TRIDENT FEDERAL
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

767 Sanford Avenue ■ Newark, N.J. 07106
Tel.: 371-1120

**Всестороння
фінансова
обслуга**
ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ у СВОЇЙ УСТАНОВІ!

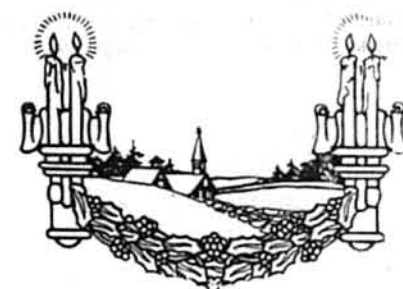
Філії:

700 Sanford Avenue ■ Newark, N.J.

Tel.: 372-0303

504 Rt 9 ■ Lanoka Harbor, N.J. 08734

Tel.: (609) 971-0900

Родині, Клієнтам і Знайомим
Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!

бажає

**АДВОКАТСКА ФІРМА
PITIO, OLESNYSKYJ
& TURETSKY**

1339 Springfield Avenue

Irvington, N.J. 07111

(201) 399-4067

(201) 399-2943

Ірвінгтон, Н.Дж.

Із СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

Високоповажаним Членам і всій Українській Громаді
пересилає найсердечніші побажання

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ

**УКРАЇНСКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ”**

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКАНЦІВ „САМОПОМІЧ”
ВІДДІЛ в ПАССЕЙКУ

229 Hope Ave.
Passaic, N. J. 07055
Тел.: (201) 473-5965

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ І ПОКУПЦЯМ
найсердечніші побажання

Веселих Свят і Щасливого Нового Року

засилає

ІВАННА МАЗУРОК

з родиною

ВЛАСНИЦЯ КРАМНИЦЬ ЖІНОЧОГО ВЗУТТЯ

MYRA'S SHOES

5523 N. 5th Street ■ Philadelphia, Pa.

PALMYRA SHOES

115 E. Broad St. ■ Palmyra, N.J.

HATBORO SHOES

221 N. York Rd. ■ Hatboro, Pa.

**З нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та НОВОГО РОКУ**
найщиріші побажання складає
всім Приятелям

оркестра „ЖУРАВЛІ”

ПЕТРО БИБЕЛ (203) 866-0855

ЯР ГЛИВА (203) 834-0182

РОМАН І АНДРІЙ ВАЙДА (203) 324-0713

Веселих Свят і Щасливого Нового Року

Вшановним Покупцям бажає

ВОЛОДИМИР РОГОВСЬКИЙ

власник

TRIDENT

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ СКЛЕП

- Найбільший вибір фірми „ADIDAS” до футболу, тенісу і бігу.
- Спортивні черевки, м'ячі, сорочки, штани, торби, шкарпетки, куртки, відзнаки та інші у великому виборі.
- Спеціальні ціни 20% знижки для членів УНСОюзу і українських організацій.

TRIDENT

432 Harding Rd ■ South Orange, N.J. 07079

**З нагоди
Різдва Христового**

Нового Року

Веселих Свят

бажає всім

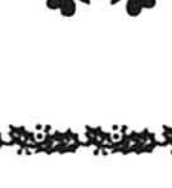
ОРКЕСТРА

„ЧЕРВОНА КАЛИНА”

CHERVONA KALYNA PRODUCTIONS

P.O. Box 1170 ■ Union, N.J. 07083

Роман Канюка (201) 687-3146

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
І ЄРАРХАМ І ДУХОВЕНСТВУ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, ПРОВОДАМ
УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТОВАРИСТВ І УСТАНОВ, ВСІМ
СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ВСІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

пересилають

ДИРЕКЦІЯ І ПРАЦІВНИКИ

1-го УКРАЇНСЬКОГО ФЕДЕРАЛЬНОГО ШАДНИЧОГО БАНКУ

«ПЕВНІСТЬ»

**1ST SECURITY FEDERAL
SAVINGS BANK**

932 - 936 North Western Avenue Chicago, Illinois 60622 (312) 772-4500

2166 Plum Grove Road Rolling Meadows, Illinois 60008 (312) 991-9393

Гантерська громада вшановує пам'ять Патріярха

У п'ятницю, 7-го вересня 1984 року, раннім-ранком зворушила до сліз малу гантерську громаду сума вістка з Риму, що о год. 10.30 вранці римського часу відійшов від нас у вічність наш духовний Батько, Ісповідник Віри, довголітній каторжник-мученик за Христову Церкву, новітній Український Мойсей, Глава Помісної Української Католицької Церкви Блаженніший Патріярх Отець Йосиф. Великим смутком і жалобою оповилася церква св. Івана Хрестителя на горбочку, яку провів Делегатури Патріярхального Товариства і Комітет Товариства Св. Софії оповили чорним прапором. Всередині церкви на тетралоді приміщено портрет Блаженнішого Патріярха в жалобній стрічці, Святе Євангеліє, а посередині — спитралих і чашу.

Дубок коло церкви св. Івана Хрестителя, який посадив і поблагословив Патріярх Йосиф в 1968 році під час своїх перших відвідин в Гантері.

Засумував і похилився дубок-красунь біля церковці-гуцулки, який сажив і благословив Дуб-Велетень 8-го серпня 1968 на пам'ятку відвідин і благословлення церкви.

Щодня о. Стефан Кундра в заступстві відсутнього о. пароху Евгена Гарабача (вийхав до Німеччини), відправляв панахиду за спокій душі покійного Патріярха Йосифа. З того дня відіхало до Риму гіттер мирянин на похорони Отця Йосифа. В четвер, 13-го вересня, в день похоронів Блаженнішого о. С. Кундра (слова по національності) відправив Святу Літургію, під час якої виголосив по-словацьки гарну проповідь про покійного Отця Йосифа, який усе своє життя трудився, терпів, карався за Українську Церкву і народ. На жаль, не дідався завершення її патріярхатом, в чому перешкождали не лише червона Москва, але і деякі ватиканські чинники.

Службу Богу закінчено панахидою за спокій душі св. п. Патріярха, під час якої почесну сторожу творили місцеві патріярхальні діячі: дир. Йосиф Іванчук, Стефан Ляхор і Андрій Бук. Акордам пісні „Вічна пам'ять" і похоронного „Святий Боже" у виконанні місцевого хору асистував дзвін „Іван" з дзвіниці біля церковці, жалобно сповіщаючи гантерським горам і околиці сумну вістку про відхід у засвіти великого сина української Церкви і народу та просби-мольби до Небесного Отця про кращу долю для нашої Церкви та народу.

У вівторок, 18-го жовтня ц. р., в сороковий день відходу у засвіти св. п. Патріярха Йосифа парох о. Євген Гарабач (повернувшись з дружиною з Німеччини і з Риму з похоронів) відправив поминальну Службу Богу з панахидою, під час якої виголосив змістовну проповідь про трудові заслуги, повне терпіння, турботу, карань, наруг і діл Патріярха, цитуючи важливі місця „Завіщання". Панахиду закінчили хор молитвами „Вічна пам'ять" і похоронним „Святий Боже...". І знову відзвучав „Іван", несучи до небес мольби до Господа, щоб оселив нашою Святу Отця Йосифа, де праведні спочивають.

9-го грудня ц. р. заходами Делегатури Патріярхального Товариства і Комітету Т-ва Св. Софії відбулися в каплиці парохіяльного дому о. год. 12-й вполудне жалобні сходи, присвячені Ісповідникові Віри Патріярхові Йосифові. На стіні висів портрет Патріярха в чорному обрамуванні.

Сходи відкрив Стефан Ляхор. Привітавши о. пароху Евгена Гарабача і чисельно зібраних мирян, підкреслив великі діла, труди і терпіння невідомого борця за історичні права нашої Церкви спочилого Патріярха Йосифа, попросив хвилино мовчання вшанувати його пам'ять. Жалобну програму започатковано молитвою „Отче наш", яку проспівали всі присутні. Поминкове слово виголосив Андрій Бук. Представивши життє-

вий шлях, повний змагань, турбот, терпіння за Церкву і народ, за які він карався на 18-літньому заслання, повному знущанні, снігах, турботі, голоду і холоду, але не падав духом, бо було написано: „Ти мусиш терпіти за Українську Церкву". Сталими листами-посланнями до вірних (підкреслюючи на душі не лише своїх співзасланців, але й чужих), які часто попадали в руки НКВД, нас засланець платив додатковими роками каторги.

Вичисливши великі діла, які Отець Йосиф довершив в Римі після чудесного звільнення протягом 20 років на так званій волі, А. Бук підкреслює, що Боже Провидіння дійсно довершило на многострадальному патріяршому житті багато неймовірних чудесних діл.

Закінчив свою змістовну доповідь виходами з Заповіща, в яких Патріярх стверджує: „патріярхат ми вже маємо, не відказуй-

теся від патріярхату, будьте вірні, згідливі, любова не тільки УКЦ, але і православної наслідок в соборну Українську Церкву і віру, бо теперішній церковний поділ минеться, здійсниться мрії великих мужів історії Української Церкви і України матиме одну Христову Церкву і одного Патріярха Української Церкви, тоді перенесіть мою домовину зі собору Св. Софії в Римі на рідну Українську Землю, до храму св. Юра, біля гробниці Слуги Божого Андрея, а відтак до кріпті Св. Софії в Києві".

Про похорони Блаженнішого Отця Йосифа сказав о. парох Євген Гарабач. Похорон був дуже величавий, в ньому взяли участь майже усі наші єпископи, 14 кардиналів, представники Ватикану багато священників, монахів наших і чужих чинів, отець Ван Страатен, великий приятель покійного Патріярха, амбасадор, представники чужих держав, представники нашого Уряду, політичних, наукових, культурних організацій, Світового і Крайових Патріярхальних Товариств Товариства Св. Софії та понад 500 мирян з вільного світу, Польщі і Югославії. Найбільше зворушливою була хвилина, коли архимандрит, голова Львівського Крилоу, о. Іван Хома читав уривки „Завіщання" бл. п. Патріярха Йосифа, яке він писав на протязі оди-надцяти років.

Під кінець висвітлено прозорі похорони Блаженнішого Патріярха Йосифа, які підготував Теодор Угорчак, а висвітлювала Христина Овад. Всі пояснення давав о. Е. Гарабач. Жалобні сходи закінчено молитвою „Вічна пам'ять" і „Боже Великий".

А. Б.

Пам'яті Осипа Бакая

У далекій і чужій землі прийшлося нам попрощатися з нашим дорогим земляком, трудолюбивим сина Коломиїни і Гуцульщини, інспектора Осипа Бакая.

Стародавні і розлогі тисни Княждвора, цього чи не єдиного і унікального заповідника тисового лісу в Україні не клонили сумовито своїх вітей з болем по втраті його. Дзвони Княждвора дзвонили, цієї чудової перлини гуцульського церковного мистецтва, не лунали сумовиті акордами, а жалобні стогони гуцульських трембіт не котилися по карпатських верхах, обгорілих москвичами від лісів і дерев, прощаючи в останнє знеможеного довгого хворого св. п. Осипа. Не легко довелось йому змагатись у житті. Не легко довелось здобувати освіту, а в австрійській імперській армії пройшло багато років його життя в часі Другої світової війни.

Під час польської та німецької окупації О. Бакай працював у самоврядувальних урядах, а завдяки своєму блискучому знанню книг-говедень, він добився високого посту інспектора.

Після Другої світової війни почерез табори біженців він разом з родиною добився в кінці 40-х років до обійнятої землі американської.

Не зважаючи на своє слабе здоров'я він включився усім своїм еством у громадську працю. Він став одним із основоположників та секретарем новоствореного Відділу ч. 430 „Дністер" УН-Союзу у Філадельфії. На цьому посту він залишився

понад 20 років, аж до 1967 року, коли мусів покинути працю із-за прогресуючої хвороби.

За 20 років союзової праці О. Бакай розбудував Відділ „Дністер" до стану членів понад 400. В кінці 60-х років для відзначення його союзової праці і осягів його вибрано почесним головою Окружного Комітету УН-Союзу у Філадельфії. На цьому посту він залишився до останнього дня свого життя.

В 50-х та 60-х роках О. Бакай був теж чинним секретарем української громади Народного Дому. Завдяки його невтомній праці Українська громада та Народний Дім стояли на вершці свого розвитку та активності.

Як передовий громадський діяч св. п. Осип навчався від Шевченка „свою Україну любити", а від Франка навчався обов'язку відповідальності, бож він знав, що на кожному з нас — мільонів стан стоїть, і що кожний з нас — за долю мільонів має дати свій одвіт".

Доля до нього не була ласкавою. Вона не щадила його м'якості ударів. Вона обдарувала його дуже слабким здоров'ям, а недуга прикрила його на довгі роки до ліжка.

У 1944-му році згинув його найстарший син Володимир в лавах Української Повстанської Армії. Другий син Богдан, який добився чималих наукових успіхів, помер у силі і розквіті своїх творчих сил у Сан-Дієго в березні 1983 року, залишивши двох дочок і дружину. У липні того ж року у Філадельфії померла його єдина дочка Марія, заміжня Свістун.

Ці дві останні надзвичайно болючі втрати не мало причинилися до того, що батьківське знеможене серце перестало працювати. Вітри з цієї землі понесли сумну вістку у рідний Княждвір і у рідну Коломию про те, що не стало в живих трудолюбивого і богобоязного сина Гуцульщини Осипа Бакая.

Д-р І. Скальчук

В першу річницю болісної втрати дорогого друга

Здається, що недавно, а вже рік минув від тієї сумної хвилини, коли перервалася нитка життя ще відносно молодого людини, довголітнього мистецького керівника й хореографа танцювального ансамблю „Верховинці" осередку СУМ в Нью-Йорку, бл. п. Олега Гензи. Відійшов він у вічність саме тоді, коли ввесь християнський світ радів, святкуючи народження Божого Дитятка. В цьому радісному дні за новим календарем, тобто 25-го грудня 1983 року, аліскавою облетіла сума й неймовірна вістка, що не стало між живими невтомного працівника, любителя й знавця українського танцювального мистецтва, нашого улюбленого друга Олега.

Болісно й тяжко було погодитися зі сумним фактом, що невтомна смерть забрала всім нам дорогу людину, яка так близькою була нашому серцю. Ця різка вістка про передчасну смерть нашого друга потрясла до глибини душі сумівську молодь, танцюристів та цілу українську громаду. В особі покійного члена осередку СУМ, а зокрема члена танцювального ансамблю „Верховинці" дійшов до вершин досконалості й дав українській громаді сотні виступів.

„Верховинці" під його керівництвом обслуговували не тільки СУМ, а й цілу українську громаду на території ЗСА, їздили з виступами до Канади, виступали часто і перед чужинцями, пропагуючи добре ім'я українців та рідну культуру. Покійний Олег працював безкорисно, а його найбільшою заплата була успішні виступи „Верховинців", які задовольняли найбільш вибагливу публіку. Таким він був завжди й таким відійшов у вічність, залишаючи за собою добру славу.

Так, ділитися нас від тієї сумної дати рік часу, коли ми раз і назавжди втратили шире, добродушне, жертвенне й дороге людину.

Пройшов рік великого смутку, горя й глибокого жалю родини покійного, сумівської молоді й танцюристів „Верховинців", у яких залишилася незагоєна рана, а також в душі й серці нас усіх.

Рік часу проминув, як за нами залишився сумний образ того величавого похорону, похилених сумівських прапорів, зворушливих прощальних слів, сумний відхід сумівських колон, безліч вінок-хвітів та рясних сіл ближчої й далшої родини, молоді, танцюристів, друзів і знайомих.

Все це пройшло неначе на фільмовій стрічці, тільки залишився сумний спомин, глибокий жаль й не обмежений біль у серці тих, які покійного Олега знали, з ним жили й спільно працювали.

Боже Провидіння покликало його до іншого, кращо до світу, там, де нема смутку, ні терпіння, а де є життя вічне.

Св. п. Олес Генза

наступному році з друзями-сумівцями створив танцювальний ансамбль, що згодом прийняв назву „Верховинці". Від 1950 року він вчить танцюристів та стає мистецьким керівником і хореографом.

В п'ятдесяти роках Олес одружується з Дарією Масною. Згодом у їхній родині приходять на світ дві доні — Оля і Дарія.

На протязі більш як тридцяти років Олес вчить і працює в танцювальному ансамблі, віддаючи себе молоді. Під його впливом керівництвом танцювального ансамблю „Верховинці" дійшов до вершин досконалості й дав українській громаді сотні виступів.

„Верховинці" під його керівництвом обслуговували не тільки СУМ, а й цілу українську громаду на території ЗСА, їздили з виступами до Канади, виступали часто і перед чужинцями, пропагуючи добре ім'я українців та рідну культуру. Покійний Олег працював безкорисно, а його найбільшою заплата була успішні виступи „Верховинців", які задовольняли найбільш вибагливу публіку. Таким він був завжди й таким відійшов у вічність, залишаючи за собою добру славу.

Так, ділитися нас від тієї сумної дати рік часу, коли ми раз і назавжди втратили шире, добродушне, жертвенне й дороге людину.

Пройшов рік великого смутку, горя й глибокого жалю родини покійного, сумівської молоді й танцюристів „Верховинців", у яких залишилася незагоєна рана, а також в душі й серці нас усіх.

Рік часу проминув, як за нами залишився сумний образ того величавого похорону, похилених сумівських прапорів, зворушливих прощальних слів, сумний відхід сумівських колон, безліч вінок-хвітів та рясних сіл ближчої й далшої родини, молоді, танцюристів, друзів і знайомих.

Все це пройшло неначе на фільмовій стрічці, тільки залишився сумний спомин, глибокий жаль й не обмежений біль у серці тих, які покійного Олега знали, з ним жили й спільно працювали.

Боже Провидіння покликало його до іншого, кращо до світу, там, де нема смутку, ні терпіння, а де є життя вічне.

Корнель Василік

У світлу пам'ять Ірени Н. Кальби

9-го листопада ц. р. відійшла у вічність Ірена Наталія Кальба, дружина знаного у громадському житті діяча і діла інж. Мирослава Кальби.

Пані Ірена народилася 17-го лютого 1910 року в родині о. Луки Салука і Софії з дому Кишакевич. Одружена 21-го серпня 1943 року. В 1944 році молоді подружжя внаслідок воєнних подій виїхали до Австрії, опісля до Америки. Спочатку п-во Кальби поселилися у стейті Айова, потім в Омага, Небраска, а в 1957 році переїхали до Денвера. На новому місці проживали п-во Кальби довгі роки вели широку громадську роботу.

Несподівано відійшла у вічність вірна подруга, вірниця господиня дому, любляча матір, родинна, доброго серця, надзвичайно працююча. Завжди помагала в родині і потребуєчим на рідних землях. Хоч в останніх роках з причини недуги потребувала постійної опіки, була вирокумала щодо громадської праці мужа. Його частих поїздок, бо знала, що хтось мусить сповняти національний обов'язок.

Гостинний дім п-ва Кальби постійно відвідували українці і чужинці. Кімнати мали вигляд мініатюрного музею народного мистецтва — дбайливо прикрашеного ручними роботами покійної п. Ірени. Свої чужі поділяли чудове українське мистецтво. Кожного року п. Ірена влаштовувала виставки різьби, вишивок, писанок у публічних приміщеннях міста Денвер і околиць. Туристи, котрі кожного року, особливо зимою, від-

відують Кольорадо, мали нагоду подивитися красу українського мистецтва.

Несподівано відійшла у вічність, залишивши у глибокому смуткові мужа Мирослава, дочку Віру, сина Петра, двох братів Ярослава і Романа. 11-го листопада учорі парох о. С. Хмільяр і о. д-р П. Баб'як відправили Панахиду і виголосили зворушливе поминальне слово. Спочили п. Ірену прошала у життя вічне майже вся українська громада Денверу. Було багато чужинців.

У понеділок, 12-го листопада, після Св. Літургії домовину перевезено літаком до Дітройту, куди з родиною поїхав і приятель панства Кальбів о. д-р П. Баб'як. У вівторок, 13-го листопада учорі, у погребовому заведенні п. Бугая о. В. Рибішчак, ЧСВВ, і о. д-р П. Баб'як відправили Панахиду в присутності численної зібраної родини і друзів з Торонто, Едмонтона, Вашингтону, Денверу і Дітройту. Були також присутні односельчани з Мишигену і Клівленду.

Наступного дня в церкві Непорочного Зачаття поминальну Св. Літургію відслужили парох о. ігумен Б. Павчук і о. д-р П. Баб'як, який попрощав покійну в останню дорогу. Тіліні останки св. п. Ірени Н. Кальби відвезено на цвинтар Олівної Гори. Похоронні відправи і опечатана гробу завершили о. С. Саболь і о. д-р П. Баб'як.

Молимо Всевишнього про життя вічне для дорогої усім нам Ірени Наталії Кальби.

Я. Яворіський

Світло...

(Закінчення зі стор. 2)

ковність, яка найчастіше стояла — як дотепно зауважив Грушевський — не ради Ісуса, а ради хліба куса. Ось новітній реформатор старцества Паїсій Величковський ціле життя склав на чужині, а його друга-ровесника, Сковороду, так само переслідували „власті духовні". Знаменитого митрополита Арсенія Маїсевича за Катерини II збещили і згноїли, зармурувавши живцем, св. Інокентія Іркутського практично знищили далеким засланням...

Не у враховуванні конфліктних моментів моя тільця, а в устійненні самого факту неперіодичного, що може краще сказати невірною, помилкового роздвоєння релігійної реальності у нас і в наших північних

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг допущення задредовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

ВІДДІЛ НЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє своїх Членів і все Громадянство, що дня 17-го грудня 1984 р. упокоївся в Бозі довголітній член ТУІА та відомий науковий і громадський діяч

сл. п.

Проф. д-р ОСИП АНДРУШКІВ

ВШ Дружині Софії і Синам з Родинами висловлюємо наш найщиріший співчуття.

УПРАВА

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

ВІДДІЛ НЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє своїх Членів і все Громадянство, що дня 18-го грудня 1984 р. упокоївся в Бозі

сл. п.

інж. ВОЛОДИМИР САЛАБУН

довголітній член ТУІА, відомий громадський і церковний діяч

ВШ дружині Дюпорес і всім його Родинам висловлюємо наш найщиріший співчуття.

УПРАВА

„ЗАПОВІТ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА"

— з перекладом на англійську мову — в м'якій оправі — \$3.00 (по 50 ц. знижки при замовленні понад 50 копій).

(Поштова оплата окремо).

Просимо замовляти від:

"St. Sophia" Religious Association
85 Lakeshore Road
St. Catharines, Ontario L2N 2T6
Tel.: (416) 937-3366

Увага!

НОВЕ ВИДАННЯ

Увага!

ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ

Старий і Новий Заповіт

УНІКАЛЬНА КНИГА МАЄ:
Розмір: 10 x 7 1/2. Стор.: 520. Тверда обгортка. Малюнки кольорові ілюстрації. Ціна: 20.00 дол.
Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані 6% стейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomey Street • Jersey City, N.J. 07302

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

УКРАЇНСЬКИЙ ЧОЛОВІЧИЙ ХОР „ПРОМЕТЕЙ"

у ФІЛАДЕЛФІЇ

улаштує у ПОНЕДІЛОК, 31-го ГРУДНЯ 1984 року

ТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ

MANOR JUNIOR COLLEGE AUDITORIUM
Fox Chase Rd. and Forrest Avenue

Початок о год. 9-й вечора

Вступ: \$20.00 — від особи, • \$35.00 — від пари, • студенти \$15.00

Місця при столиках замовляти на число телефону: 635-1062 у п. М. КАСІЯНА

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!
Повішайте, щоб в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла дантова

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$75.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$85.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платити \$140.00

Три відбитки і разом з чеком або поштовим переказом (М. О.) вислати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Проху вислати:

☐ Том 1-ий — \$75.00
☐ Том 2-ий — \$85.00
☐ Обидва томи — \$140.00
включно з перешликою

В долученню перешликою (чек, М. О.) вислати на адресу:

Name _____
No _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

Увага! У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА

появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок

Д-ра Луки Луцеза
ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

Книжка у твердій темній полотняній обгорці з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне літературне життя (1925-1975 pp.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛОДИМИРА ВІННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛЯКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСА ГОНЧАРА І ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стеїтового податку. Належність платна лише в амер. долларах \$20.00

Замовляти: * порто \$1 00

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

СЛАВА ДАЖБОГУ!

СЛАВА УКРАЇНІ!

СВІТОВА СВЯЩЕННА РАДА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ ВІРИ

ВІТАЄ усіх Українців з

СВЯТОМ РІЗДВА СВІТЛА ДАЖБОЖОГО

і бажає ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО В ЇХ ЖИТТІ.

ПРЕЗИДІЯ РАДИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РОКУ.

Грудень 15-го 10.984-го

Анашук Михайло	\$20.00	Довгалюк Харитон	25.00
Андрейко Микола	25.00	Дражевська Любов	10.00
Антонович В. Лев	15.00	Дуб Олена	40.00
Артимишин Б.	25.00	Дучинський	
Артимишин Люба	20.00	Володимир	50.00
Бабенко Антін	20.00	д-р Дудра Михайло	
Бабяк Любомир	25.00	і Дарія	25.00
Бачинський Юліан	30.00	Дурбак Б.	2.00
Бахно Михайло	25.00	Дворян Стефан	25.00
Бадинський Осип	10.00	Дзядів Юрій і Наталія	15.00
Бадинський Роман	10.00	Дзюба Володимир	25.00
Байбак Петро	25.00	Дзюбинський Ераст	
Бакало Варвара	25.00	і Валентина	100.00
Бакуменко Г.	30.00	Дзюбинський Роман	
Балабан Віктор	25.00	і Ольга	100.00
Балаш Петро	50.00	Ефремова Галина	110.00
Бараболук Микола	20.00	Ілько Михайло й Анна	10.00
Баран Катерина	55.00	Фафендик Стефан	15.00
д-р Р. Барановський	80.00	Фалко Анатоль	20.00
д-р Ю. і А. Барановські	50.00	Фік Євген	10.00
Бардахівський Ол.	25.00	Філь Олександр	5.00
Барусевич Софія	20.00	Фостак Богдан і Ольга	5.00
Беленюк М. і Л.	100.00	д-р Филипович Корніло	
Бень Осип	5.00	й Марія	25.00
Берегулька Станіслав	25.00	Гавидяк Ігор	25.00
Бережна Ефрозина	25.00	Гарбер В.	50.00
Біланюк Орест М.	25.00	Геча Дам'ян	
д-р Білецький Вол.	70.00	і Лідія	20.00
Білевич Олександр	20.00	Глух Роман	
Білий Степан	20.00	і Валентина	20.00
Близнак Іван	10.00	д-р Гіль Зіновій	25.00
Бобелак Дмитро	10.00	д-р Гіль Е.	20.00
Бобяк Роман	20.00	ген. Григоренко	
Божко Михайло	25.00	Петро	75.00
Боднарчук Ярослав	25.00	Гробельський Стефан	
Богачевський Дмитро	75.00	і Надія	25.00

Богдан Лідія	131.15	Гадзевич Богдан	25.00
Борський Богдан	20.00	і Катерина	25.00
Бойчук Микола	50.00	Гадзевич Микола	20.00
Бойко Василь	20.00	Гайовий Ф.	25.00
Бора Василь	100.00	Галідей Роман	25.00
Борковский Роман		Хамуляк Іван	60.00
і Марія	55.00	і Іванна	20.00
д-р Бородайко Богдан	50.00	Гарасимів Йосиф	20.00
Бородайко Корнелі		Гарасимів Михайло	20.00
і Марта	35.00	Гарматій Павло	
о. Боровський	15.00	і Марія	100.00
Володимир	5.00	Гаврилюк В.	20.00
Борисенко Олекса	5.00	Гаврилюк Наталія	10.00
Ботвин Лука	25.00	Гаврилюк Й.	10.00
Бойко В.	20.00	д-р Гаврилюк Орест	25.00
д-р Бойкович Андрій	20.00	Гавриш Осип	10.00
Божик Моніка		Гайда Пилип	
Бродило Іван	25.00	і Станіслава	20.00
Бровар Володимир	25.00	Гасевич Роман	
Бук Андрій і Катерина	20.00	і Ольга	25.00
Бухачевський Яр М.	25.00	Геревч Михайло	25.00
Буксар Юрій і Ірена	25.00	Геврик Богдан	
Булавицький		і Ольга	50.00
Олекса	20.00	Гіряк Богдан	25.00
о. Булавка Анатоль	10.00	Гіряк Андрій	25.00
д-р Цегельський		Гірий Іван і Ольга	50.00
Юрій	50.00	Гладкий Орест	20.00
Цегельський Роман	15.00	Гнатейко Мирон	
Цегельська Вероніка	50.00	і Ольга	50.00
Цедарський Роман	25.00	Гнідей Володимир	50.00
Хамула Володимир	10.00	д-р Голіян	
Харина Йосиф	10.00	Володимир	20.00
Чепига Андрій	50.00	Голінка Данило	5.00
Хом'як Р. Л.	25.00	Головатий Михайло	20.00
Хоманчук Іван	10.00	Голіницький О.	25.00
Чопко Богдан	100.00	Горліченко Павло	25.00
Хоптій Іван	20.00	Городецький	
Човник Осип	5.00	Ярослав	25.00
Хухра Дарія	20.00	Гойдиш Евстахія	50.00
Хицій Ярослав	10.00	Габ Омельян	25.00
д-р Ціханський		д-р Габ Роман	50.00
Володимир	50.00	д-р Грабарчук Євген	100.00
Цюк Ярослав	40.00	Грибик Орест	25.00
Цимбалістий Микола		Гриць Роман	45.00
і Лукія	50.00	Гриць Теодозій	50.00
д-р Чаповський		Григорівч Кирило	10.00
Мирослав	20.00	Гриник Михайло	5.00
Череватко Микола		Гришко В.	25.00
й Анна	10.00	Груш Петро	25.00
Червайко Н.	10.00	Гуцаль Богдан	10.00
Червко В.	15.00	Гуменюк Петро	
Даниленко Іван	35.00	і Франціска	20.00
Данилюк Михайло	25.00	Гусак Леонід	20.00
Данилюк Роман		Гутович Євген	25.00
і Марта	25.00	Гис Михайло	5.00
Дебайло Володимир	50.00	Ілемський Іван	25.00
Демчук Володимир	25.00	Ільницький Юрій	25.00
Дем'янюк Дмитро	10.00	Ільницький Роман	50.00
Демиденко Ілля		Ісків Іван	40.00
і Людмила	20.00	Іванців Осип	
д-р Дерій Омельян	25.00	і Анна	100.00
Дейчаківський Богдан		д-р Іванович В.	25.00
і Марія	40.00	з дружиною	10.00
Дяків Роман і Ірина	50.00	Івасів Олесь	10.00
Діберт А.	25.00	Івановичів Григор	5.00
Дідик Андрій	50.00	Івасишин Петро	25.00
Діловський Панас	10.00	Івко Данило	25.00
Дмитрик Іван	10.00	Ямрозик Р.	15.00
Доброноженко		Якевич Осип	50.00
Петро й Людмила	25.00	Ярош Марта	25.00
д-р Домашевський М.	5.00	Євсєвський Сергій	10.00
Дорошенко Анатоль	50.00	Калинович Василь	25.00
		Калиновська Оксана	10.00

ПОДЯКА ЗА ОДЕРЖАНІ ПОЖЕРТВИ

Українська Американська Координаційна Рада подає наступну листу осіб і організацій, які склали свої пожертви до УАКРади від часу, коли вперше у листопаді 1983 року УАКРада почала збирати фонди.

Ця перша листа включає пожертви на Комітет за Правопорядок в УКА, якого фонди перенесено до УАКРади.

До цієї листи є включені пожертви, які були надіслані до Головної Канцелярії УАКРади, як теж ті, які зібрали її представники і місцеві Відділи та передали їх до Головної Канцелярії УАКРади.

Листа число 1.

Калитчук Филімон	50.00	Лабка Ярослав	20.00
Камінський Анатоль	25.00	і Ярослава	
Кедринський Олекса	10.00	Лампіка Любомир	
Кейбіда Андрій	50.00	і Марія	10.00
Керницький Іван	25.00	д-р Ласійчук Н.	25.00
Кібуз Володимир	20.00	д-р Лебедович Мілас	40.00
Кікта Степан		Лехновський Стефан	10.00
і Євгенія	20.00	д-р А. Лемішка	25.00
Кізіма Степан	5.00	Лесько Іван	10.00
Клапшак В.	50.00	Леськів Мирон	20.00
о. Клепарчук Степан	50.00	Левницький Роман	
Клюфас Мирослав	10.00	і Татяна	20.00
Клюфас Орест	25.00	Левницька Ярослава	25.00
Клюфас Роман	10.00	Ліневич Олександр	25.00
Клим Ярослав	50.00	Лісевич Михайло	25.00
Кобаса Олександр	10.00	Ломачський Олесь	25.00
Кобрин Роман		Ломіш Лев	50.00
і Ольга	25.00	Лотоцький Тео-	
Коцелко О.	20.00	філь	30.00
д-р Когутак		Лотоцький І.	25.00
Володимир	50.00	Луцький А.	25.00
Колєнський Лев	10.00	Людкевич Євген	10.00
Колодій Обезпечення	15.00	Лукіанович Філарет	20.00
Колодій Й.	20.00	Лисенко Павло	
Комарницький		і Наталія	50.00
Омельян	10.00	д-р Лисак Роман	10.00
д-р Комарницький		Лисько Олександр	50.00
Орест	10.00	Мац Мірослав	50.00
Комоніцький Зенон	25.00	Мацюк Василь	15.00
Кондра Богдан		Мадрич Єлисавета	20.00
і Мирослава	20.00	Маїк Володимир	25.00
Коновал Павло	50.00	о. Маїк Іван	15.00
Копистанський		Макух Василь і Анна	100.00
Богдан	20.00	Максимчук Г. і С.	20.00
Копистанський		Маланюк Мирон	16.00
Олексій	25.00	Мантиска В.	50.00
Корбутак Дмитро	25.00	Маркевич Іван	30.00
Корчинський Михайло		Марток Сильвестер	35.00
і Таліта	130.00	Машталіс З.	10.00
Король Роман і Анна	50.00	Матула Петро	25.00
Королик Володимир	30.00	Матвішин Андрій	25.00
Королишин Михайло	10.00	Мазар Е.	20.00
Коропєй Ольга К.	30.00	Мазар Нестор	15.00
Коровицька Галина	15.00	Мазуркевич Вол.	50.00
Косович Дмитро		Медведський Михайло	10.00
і Стефанія	50.00	Мельник Роман А.	25.00
Костюк Гриць і Раїса	20.00	Мельничук Орест	
Костюк Іван і Галина	20.00	і Станіслава	50.00
д-р Кострубук		Мерещак Вол.	20.00
Дмитро	25.00	Мокрий Терентій	5.00
Костричук Микола	10.00	Мотиль Олександр	20.00
Котелевський Василь	20.00	д-р Мостович Леонід	25.00
Котенко Володи-		Мушинський М.	20.00
мир	50.00	Михайлів Євген	5.00
Котис Богдан	25.00	о. Михайлів Мак	20.00
Коваль Роман		Михайлович Ярослав	100.00
і Ляріса	25.00	Михайлович Богдан	50.00
Ковалевський Н.	10.00	Михайлишин Семен	30.00
Ковальська Зіновія	10.00	д-р Мичковський Мирос-	
Козак Богдан	10.00	лав	25.00
Козак Уляна	25.00	д-р Микопович Ярослав	40.00
Козак Б.	50.00	о. Микита Андрій	20.00
Крамар Павло й Анна	25.00	Миско Володимир	10.00
Крамарчук Марта Б.	20.00	Миско Іван	20.00
Кравців Неоніла	10.00	Н. Н.	20.00
Крук Євген	25.00	Надрада Василь	25.00
Крумшин Микола		Нагірник Микола	25.00
і Леся	100.00	д-р Новосівський І.М.	50.00
Кришталович Я.	20.00	Новоженко Стефан	25.00
Кривуцька Катерина	20.00	Николєнко Ніна	10.00
Крижановський		Оглюк Микола А.	10.00
Юліан	20.00	Олесницький Остап	
Кучида Василь	50.00	і Слава	300.00
і Пелагія	50.00	Олійник Ф.	50.00
Куліченко Григорій	25.00	Опака Вол.	10.00
Кулик Петро й Емілія	40.00	Оріховський А. і В.	50.00
о. Кулицький Теодор	25.00	Ориняк Іван	25.00
Кулинич Мирослав	20.00	д-р Остапчук П.	20.00
Кулинич Дмитро	35.00	Остапчук Богдан	10.00
Курчак Микола	35.00	Островський Степан	30.00
Куропас Степан			

Честерська громада відзначила роковини Листопадового Зриву

Щоб не забути тих славних історичних днів Листопада, українські поселенці, розсіяні сьогодні по всіх закутках земної кулі, з року в рік влаштовують свята-академії, залежно від обставин та спроможностей.

Українська честерська громада також ніколи не забуває славні історичні дні і відзначає їх щорічно. З огляду на надзвичайні обставини, що заіснували в нашій громаді, цюгоричні святкування Листопадового Зриву відбулися щойно в неділю, 9-го грудня ч. р., і вони були сполучені зі святкуванням 40-річчя відходу у вічність Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, який помер 1-го листопада 1944 року.

Свято Листопадового Зриву відбулося за ініціативою та під патронатом Відділу УККА, при активній співучасті місцевого параха УКЦеркви Св. Духа о. Мирона Грабовського, Сестер ЧСВВ та Збору цілоденної школи при УКЦ Св. Духа в Честері, Па.

Належить тут окремо визначити шановних гостей із сусіднього Вільмінгтона, дельварського стейту: Сергія Ковальчука та Івана Праска, які не тільки підкріпили наш хор, але й відіграли на бандурах декілька пісень і тим самим збагатили програму концерту та прикрасили його зміст.

Свято розпочалося о 4-й год. після полудня і його започаткував місцевий парох церкви Св. Духа, прочитавши гарно опрацьований реферат про Слугу Божого Андрея Шептицького, звертаючи окрему увагу на кінцеві дні його життя та величаві похорони, в яких брали участь не тільки вірні нашої Церкви, але й чужинці.

Описали діти з цілоденної школи проспівали дві пісні: „В сильній надії“, церковна пісня, та „На Святогорській горі“, слова і музика Гнат-

шина. Вірш „Привіт Андрееві“ прочитала учениця цієї школи М. Лонг, а друга учениця, М. Ревєра, прочитала короткий реферат про Митрополита Шептицького.

Перед закінченням першої частини програми учителька співу школи Ольга Пастушок проспівала сольо „Молитва за вітчизну“ І. Савицької, муз. Фоменка й пісню „На веселлі стоїть Божа Мати“, баллада, сл. Віри Вовк, муз. Федорова.

Другу частину програми розпочав інж. Володимир Горбовий, відчитавши добре опрацьований реферат про Листопадовий Зрив та його значення для українського народу. Служили два сольоспівачі Ірини Б. Лонг, яка проспівала „Родимий край“ муз. Матюка і „Засумуй, трембіто“ слова і музика Р. Купчинського.

Мішаний хор при церкві Св. Духа виконав три пісні: „Ой, у лузі“, муз. Ярославська, „Видиш, брате мій“ стрілецька пісня, та „Марш куреня бойків“, пісня УПА, в якій сольові партії виконали Ірина Лонг, сопрано, і С. Матвійків, тенор.

Як уже згадувалося Сергію Ковальчуку та Івану Праско відіграли на бандурах три пісні: „Гетьманський танок“, „Дівчино кохана“, народна пісня, та „Максим козак Залізняк“, народна пісня про Залізняка. Обидва виконавці при звуках бандур проспівали дуетом ці чотири пісні.

Перед закінченням програми інж. Андрій Забродський прочитав з почуттям два твори: „Коли майорів дав Львовом наш прапор“, а також вірш Б. Кравця „1917 рік“.

Всі точки програми були дуже старанно підготовані по-мистецькому виконані, за що належить їх виконавцям велике спасибі.

Свято закінчилося співанням українського національного гімну.

Мігр Володимир Сич

Альманах УНСоюзу...

(Закінчення зі стор. 1)

Олексини, Михайло Лоза, Ольга Кузьмич, Степан Куропас та інші.

Адміністрація видавництва „Свобода“ вже вистала Альманах. Його дотануть в першу чергу ті, що заздалегідь замовили собі кожнорічну книжку. Наклад Альманаху зумисно збільшено для тих, які хотіли б замовити його тепер. Адміністрація просить зробити це негайно, бо отримають його тільки ті, які скоро надішлють своє замовлення. Ціна Альманаху, як і в попередніх роках — 8 доларів, не включаючи на те, що кошти пакувати і друку знову зросли в цьому році.

Беручи до уваги велике число організацій, установ і підприємств, які постійно оголошуються в Альманаху УНСоюзу, редакція просить читачів підтримувати і популяризувати їх.

Його тільки ті, які скоро надішлють своє замовлення. Ціна Альманаху, як і в попередніх роках — 8 доларів, не включаючи на те, що кошти пакувати і друку знову зросли в цьому році.

Беручи до уваги велике число організацій, установ і підприємств, які постійно оголошуються в Альманаху УНСоюзу, редакція просить читачів підтримувати і популяризувати їх.

Різдвом Христовим з Новим Роком

Листопадове свято в Брукліні

У неділю, 18-го листопада, Об'єднаний Комітет Українських Організацій і парохів Св. Духа влаштували в аудиторії цілоденної парохіальної школи Листопадове Свято і вшанування пам'яті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Хор під диригентурою Л. Рейнарівича відспівав американський гімн „Боже, споглянь“ муз. М. Гайворонського і „За тебе, Україно“ муз. С. Людкевича. Л. Рейнарівич вступив словом вшанував героїв Листопадового Зриву й просив присутніх працювати в тому дусі, щоб здійснити мрії тих героїв.

Промову про Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького виголосив проф. Р. Рейнарівич. Реферат його поділявся на такі частини: коротка біографія Кира Андрея, єпископська праця в Станіславській єпархії; заслання Митрополита від 1914 до 1917 років до Суздаль в Росії; повернення до Львова та його суспільна діяльність; патріарша влада Митрополита Андрея; оборона української православної Церкви на Холмщині, Підляшші й Волині; більшовицька окупація Галичини в 1945 році, та смерть Митрополита.

Потім діти школи виконали: К. Купер, „Українка я маленька“ І. Савицької; О. Рой-овська — „Листопад“ Р. Купчинського; М. Балицька — „Край мій рідний“ Ю. Шкрумелюка; Т. Серафін — „Надія“ Лесі Українки. Ці учени-

ці виявили себе дуже талановитими. Відомий оперовий співак Л. Рейнарівич захоплювався публіку своїми помітцями виконавцями сольовими точками — „Ой, зійшла зоря“ муз. М. Лисенка, „О, мій рідний край“ в музиці аранжировки Т. Левинського, а як наддаєт проспівав „Синю чічку“ М. Гайворонського.

Служили декламації „В день Першого Листопада“ С. Черкасенка у виконанні Н. Литвини і „Листопадовий Зрив“ В. Фіцаловича у виконанні Б. Богуша; обидвох виконавців рясно оплескувала публіка.

Т. Шайда і Л. Рейнарівич виконали два дуети: „Накрила нічка“ М. Гайворонського і „Встає Україна“ слова і муз. Б. Дніпрова; публіка насолоджувалась їхнім співом і подякувала виконавцям спонтанними оплесками.

На закінчення хор проспівав „Марш молоді“ В. Третьяка і „Визанку стрілецьких пісень“ М. Гайворонського. Чиста інтонація, розуміння інтерпретаційних задумів диригента були доказом наполегливої праці як диригента, так і хору. Прекрасним аккомпаньатором для хору і солістів був проф. Т. Левинський. Дитячі декламації приготувала проф. Л. Ларсон.

Відспівання національного українського гімну закінчило цей вдалий концерт.

Н. Н.

Українські мистці були фіналістами на виставці в Гемтрему

Ярема Козак (справа) з президентом банку Карлом Вайнертом під час виставки біля картини українського мистця „Танок“, що її відтак банк закупив.

Гемтрему, Миш. (С. Котут). — Місто Гемтрек, оточене зі всіх сторін містом Дітройтом, це місце сильної концентрації українського, польського, а в останніх часах також югославського населення. Це місто є також осідком центрального Банку Комерс, який в своїх активах доходить до 500 мільйонів дол. Свідомо складу своєї клієнтелі, дирекція цього банку влаштує вже від чотирьох років, в місцевій бібліотеці малярські виставки, до яких запрошують малярів з цілого Мишигену. Тематично виставка повинна віддзеркалювати „культурну зрізничкованість і багату етнічну спадщину, яка витиснула на стейті Мишиген та містах Дітройт і Гемтрему неповторний характер та відмінність злісної громади“.

Як виказує чотиролітній досвід, це була продуктивна ініціатива, яка виставляла чимраз більшою популярністю. Доказом цього є 280 картин, присланих на цей конкурс. Заохотою є перспектива стати фіналістом, про що широко повідомляє преса і звичайно такі картини знаходять покупців. Самий банк закупує від чотирьох до шести картин. Жорі, яке складається звичайно із професійного мистецького критика та представника банку, по першому перегляді вибирали 40 картин, а з них остаточно 20 для публічної виставки. Ставиться отже вимога високо-

го мистецького рівня, достатнього дієвим мистецтвом, а не аматорам чи початківцям.

Цього року в мистецькому змагу взяли участь чотири українські мистці. Всі вони знайшлися серед тих 20 картин, які були допущені до публічної виставки. Найвиразніше виявив свою українську приналежність Ярема Козак своєю картиною „Танок“. Це дівчина в народному строю, в багатих красках. Рух танку зазначений рядом пів-коліс, що виявляє модерне трактування сюжету.

Юрій Крузь дав „Іриси на бельгійським килимі“. Схонлюючи їх згори, надає їм цікаву перспективу. Тло нагадує големі.

Дівчина Гайда виступила з „Українським селом“. Ідилія українського села вміло схоплена в найвишньому стилі, подібному до Грендіа Мозеса. Зацікла юлуня отримав картину, в якій переважає зелена краса. Є там церква, огрядні хати покриті соломою, доріжка над потоком та дівча що гонить гуси.

Найменш етнічного елементу можна було відкрити в картині Андрія Кушніра, який виставив „Три клоуни“.

Відкриття виставки відбулося 15-го листопада, в присутності директора банку Карла Вайнерта, представників преси та великого числа любителів мистецтва. Її закрито 17-го грудня.

Автори книжок і видавництва, які бажать, щоб про їхні книжкові видання були в цілоденній помішці бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи“ разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Суспільні...

(Закінчення зі стор. 2)

щоб більшість матерів могла мати двоє-троє дітей без зменшення свого статусу і престижу.

Советська система знищила патріархальну родину і замінила її родиною з одного дитиною. Якщо батьки і мати працюють — з'являються „вірогідні врази“ (советський вираз!) — баби, діди, бездітні дядьки і тітки. Вони отуюють дитину нерациональною ніжністю і псують її, виховуючи малого диктатора. Вони дають дитині часто непотрібні гроші, а вона не розуміє їх вартості. У дитини зникає природний нахил до праці. Коли дитина підрастє і їй все таки треба працювати — приходить протекція для влаштування на добру працю з малими обов'язками, бажано у сталічній республіці. У дитини таким чином виховується інфантильність, а то й цинізм. Бажання обов'язково мати вищу освіту з вузькою спеціальністю. І таких людей із вузькою спеціальною освітою вища советська школа випускає рік-річно майже два мільйони. На практиці вишла надпродукція фахівців із вузькою професійною освітою. На будівництві вони часто працюють як старші робітники, або бригадири і незадоволені своїм життям. Бракує звичайних робітників — шоферів, кухарів, кельнерів, шоферів автобусів, крадів і шевців. На практиці, шофер автобуса заробляє більше, або стільки ж „кандидати наук“, „доктор“ на західній візирі. Хоч вища освіта дає немало привілеїв, але одночасно у молоді помічається менше зацікавлення університетами і інститутами, до яких, зрештою, можна дістатися тільки з комсомольським скеруванням.

Тільки 50 відсотків молоді, що скінчила середню школу, хоче вступити у вищу. Звичайно стипендія треба відбрати там, куди пошла партія, себто на далекій провінції.

І люди живуть, як, це вже інша справа. Не дуже вигідно, але живуть. Візьмімо кожне стандартне більше місто СССР. Центральний проспект сталінської архітектури. Нові райони — репліка московських „Черемушек“. Знаєш одне місто — знаєш решту. Всі однакові. Головна вулиця імені Леніна. Рівнобіжно Комуністична, Советська, Червоноармійська, Кірова, Орджонікідзе, Дзержинського. Мало? — досить! На будинках гасла і заклички: „Нехай живе комунізм — світле майбутнє цілого людства!“ „Справа Леніна переможе!“ „Тримайте гроші в щадничій касі!“

Вулиці розкопані ніби на ремонт, але робітників не видно, дома обшарпані, на подвір'ях купи старого сміття. До автобусів не влізтє, хіба ви боксер тяжкої ваги.

І люди живуть, як, це вже інша справа. Не дуже вигідно, але живуть. Візьмімо кожне стандартне більше місто СССР. Центральний проспект сталінської архітектури. Нові райони — репліка московських „Черемушек“. Знаєш одне місто — знаєш решту. Всі однакові. Головна вулиця імені Леніна. Рівнобіжно Комуністична, Советська, Червоноармійська, Кірова, Орджонікідзе, Дзержинського. Мало? — досить! На будинках гасла і заклички: „Нехай живе комунізм — світле майбутнє цілого людства!“ „Справа Леніна переможе!“ „Тримайте гроші в щадничій касі!“

Вулиці розкопані ніби на ремонт, але робітників не видно, дома обшарпані, на подвір'ях купи старого сміття. До автобусів не влізтє, хіба ви боксер тяжкої ваги.

І люди живуть, як, це вже інша справа. Не дуже вигідно, але живуть. Візьмімо кожне стандартне більше місто СССР. Центральний проспект сталінської архітектури. Нові райони — репліка московських „Черемушек“. Знаєш одне місто — знаєш решту. Всі однакові. Головна вулиця імені Леніна. Рівнобіжно Комуністична, Советська, Червоноармійська, Кірова, Орджонікідзе, Дзержинського. Мало? — досить! На будинках гасла і заклички: „Нехай живе комунізм — світле майбутнє цілого людства!“ „Справа Леніна переможе!“ „Тримайте гроші в щадничій касі!“

Пишуть...

(Закінчення зі стор. 1)

Уральської області. У 1983 році його звільнили і він повернувся до Львова, де він та його брати мають власну хату. Але органи КГБ відмовили йому приписки, заборонили мешкати у власній хаті та не дають дозволу на працю.

Як пише Кобрин, це оз-

Удальні або замкнені на перевірку, або й так без подання причини.

Подивитесь з вікна і побачите величезний портрет Леніна. Біля Леніна пригладка — „Виходячи з помешкання, виключайте світло“.

Коли ви віддаєте людину до ресторану виходите із скандалом. Брудні кельнери муркочуть якісь погрози. Дають страшні „дуже жорстоко“ їсти таке треба не абиякої відваги. Десять в одиннадцятій годині вечора до ресторану входить міліція і викидає „алкашів“, по-нашому п'яниць. Коло нашого готелю лежить п'яний; плаче, погрожує все знищити, всіх побивати, віддати під суд. На площі б'ються. Ревуть сирени міліцейських авт. В готелі нема води, ані гарячої, ані звичайної холодної. Приблизно п'ять годин в день від холодної води і з громом ставить біля вашої кімнати. Питати пояснення „чому“ радити не можна. „Інтелігент! Не хочеш — не мийся!“

Якщо нема місяця — нервові люди вийти на „дям-почку Ілліча“, себто на звичайну електричку. А скептик каже: „і все одно“ їх „у боєвій“ „Інтелігент“ із додатком „гнийлий“, звичайна советська лайка. Буває й гірше.

Або після роботи йдете купити щось з'їсти. Ось „дають“ помідори. У Советському Союзу, замість звичайного „продають“, кажуть „дають“. Стали в чергу. Стоїте десять хвилин. Підійшли до ляди, коли помідори скінчилися. Клянете. Йдете туди, де дають яблука. Та ж історія. Стаєте в чергу де дають „сухі фрукти“, сушину по-нашому. Щасливо підійшли до крамарки. Вас ніхто не штовхав, не вилаяв інтелігентом. Дасте крамарці чек. У Советському Союзу платять чеками. Крамарка чек повертає. Не до мене. Каса помилилася. Що ж робити? Йдіть до завідувача, нехай підпише. А де вона? Вийшла. Коли поверне? Не знаю. Крамарка вже лютує — „громадянин“ не затримуйте чергу. Вас багато, а я одна.

Тоді „громадянин“ хоче завити голосом індійця, який кидається на білого. Але вити не рекомендується. Прийдіть кремені публіки в білому і — пропав. Поволучуть у „психушку“. А там відомо. Почнуть „колоти“.

Але люди живуть. І всі (ну, не всі, а багато) пишуть дисертації. Захистити дисертацію в СССР — нелегко, але можна. Захистають. Вона дає привілеї. У нас на Заході інакше. Дисертації також пишуть і немало.

Часто це похвалений реферат. Напишеш доктор! — а як і не звичайний, то хоч почесний. У нас докторат жадних привілеїв не дає. Обов'язків також. Теми докторських праць чомусь засекречені.

Сл. п. інж. Роман Воробкевич

Після довгої невиліковної недуги 25-го вересня 1984 року в своїй хаті в Дітройті, де ним до останньої хвилини його життя опікувалися дружина, діти і внуки, перестало битися серце інж. Романа Воробкевича. Господь покликав його шляхетну душу зайняти заслужене місце, призначене для вірних і добрих світу цього, бо так, без сумніву, був св. п. Роман.

Він народився у 1904 році в родині отця декана Льва Воробкевича, українського священника-патріота, який загинув у невідомих обставинах на Сибірі.

Туземе життя сл. п. Романа не було спокійне й легке, як, зрештою, усіх його ровесників, що їх захопила Перша світова війна в дитячому шкільному віці; вони росли, вчилися та будували своє особисте родинне життя в обставинах двох світових війн та ворожих окупцій нашої батьківщини шовіністичною Польщею, брутальною Німеччиною та більшовицькою Москвою.

Хоч покоління сл. п. Романа виростало в умовах цілковитого браку господарської і політичної стабільності, відносно багато з них зуміли в тих тяжких обставинах досягти особистих і громадських успіхів. До таких осіб належав і бл. п. Роман, який закінчив гімназію в Станіславові в 1922 році, а в 1929 році закінчив високу освіту, отримавши науковий диплом інженера механіки в Данишії. В 1931 році він одружився з Олександрою, дочкою о. Чорнодоло.

Як інженер з українською метрикою він не мав змоги під час польської окупації отримати працю ані в державній адміністрації, ані в промислі.

Однак, завдяки здібностям і підприємчості він працював деякий час у приватних технічних фірмах у Варшаві і Львові, а в 1934 році переїхав з родиною до Чорткова, де працював у приватного підприємця керівником механічних верстатів і відливарні. Підприємство це сл. п. Роман розбудував і поширив, у наслідок чого здобув матеріальну базу для життя своєї родини. Р. Воробкевич zatrudнював на працю в цьому підприємстві і вишколював українців, а рівночасно вчив у ремісничій школі, основана якої він був ініціатором.

Та роки спокійної праці тривали коротко, бо в 1939 році почалася світова війна, у висліді якої прийшли за чергою дворічна окупація більшовиків, німецько-більшовицька війна та німецька окупація наших земель, а початок якої західні українці проголосили відновлення короткотривалої державної незалежності.

В рядах будівничих української адміністрації в 1941 році віддано працював сл. п. Роман як перший український посадовий міста Чорткова.

У висліді воєнних дій і

Св. п. інж. Р. Воробкевич

чергового наближення більшовицьких військ у 1944 році, рятуючи своє і своїх рідних життя, багато тисяч українців, в тому й сл. п. Роман, емігрували на Захід, пізніше на постійні поселення у різних країнах світу.

Здається, що не було в історії людства такого масового ісходу з рідних хат і земель, щоб люди так численно йшли в непевне невідоме, залишаючи все найдорожче для кожної людини й народу.

Після років скитання в чужині, переборовши всілякі труднощі таборового життя в Німеччині, Роман з родиною вийшов до ЗСА і поселився в Дітройті, де гідно й по-християнськи закінчив мандрівку туземного життя.

Сл. п. Роман був освіченим компетентним професіоналістом, завдяки чому зумів здобути позицію інженера в Едісон Ко, де в обставинах пошани до нього працював по часу відходу на емеритурі.

Сл. п. Роман був солідарним і дисциплінованим членом української громади. Йому чужі були внутрішні українські антагонізми й політичні поділи. Від молодих років починаючи, він завжди був готовий співпрацювати й служити своїй рідній громаді. Будучи студентом в Данишії, він був активним членом студентського Товариства „Основа“ та членом-основником корпорації „Чорноморе“, а після закінчення студій був активним членом громадських установ Чорткова; в 1941 році служив своїй громаді як посадовий міста, а пізніше в Німеччині був командантом табору. В Дітройті був членом-основником Товариства Інженерів та постійним співучасником громадського й церковного життя.

У приватному житті сл. п. Роман був скромним, глибоко віруючим християнином, а толерансійною іншої думки, компромісовість та згідність, а зокрема постійні вияви християнської любові до ближнього, були в його житті щоденним і природним явищем.

За ці шляхетні прикмети вдачі й характеру українська громада Дітройту виявила сл. п. інж. Романові відданість і пошану численною участю в усіх похоронних відправах та відправді його на місце вічного спокою.

Ярема Попель

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було до поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

Чи ви вже придбали?

„Пам'ять про захлиний голодомір, що взяв мільйони жертв українського народу п'ятдесят років тому“

Докія Гуменна

ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ

4 ТОМИ У ДВОХ КНИГАХ

Гарне видання у твердій обгорці.
Ціна — 25.00 дол., перепілка — 1.00 дол.
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

„Листи читачів“ повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи“. Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріалу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі висловлювання.

УВАГА! ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“ І ЛЮБИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА УВАГА!

Після довгої перерви Книгарня Свободи продовжує оголошувати мистецькі видання Покійного КОНСТАНТИНА ШОНК-РУСНА:

- ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА: лист опублікований із 51 підзаголовком, починаючи з МИСТЕЦТВА НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ і кінчаючи ЦЕРКВАМИ НА УКРАЇНІ. Рисунок, малюнок, портрет і знімки - чудові. Стр. 300.
- ДЕРЕВ'ЯНА РІЗЬБА В УКРАЇНІ: вагати на репродукції, оригінальні знімки і, головне, професійне пояснення цілого процесу праці цього прекрасного мистецтва. Стр. 184.
- УКРАЇНА В ЛИСТІВКАХ: це 168-сторінковий, двоколірний альбом, у якому знайдете кольорові репродукції малюнків і знімок 150-ти мистців.

Усі ці книжки-альбоми у твердій обкладинці із золотими написами. Розмір 8 1/2 x 11".

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН:

Історія укр. мистецтва	25.00 дол.
Дерева різьба в Україні	25.00 дол.
Україна в листівках	20.00 дол.
При закупі усіх 3-ох книжок	55.00 дол.

ВИНАТКОВИЙ ДАРУНОК
на Св. Різдво Христового й інші нагоди!
Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставити до податку.
Замовляти: **СВОБОДА BOOK STORE**
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

МОЖНА НАБУТИ ПЕРЕВИДАНІ КНИЖКИ авторства ІВАНА ФІЛИПЧАКА

„КУЛЬЧИЦЬКИЙ ГЕРОЙ ВІДНІА“	8.00 дол.
„КНЯГІНІА РОМАНОВА“	8.00 дол.
Авторства Ірини Дибко:	
„БІЛИЙ ОРЕП“ оповідання	6.50 дол.
„ХУТІР ТВАРИН“ — переклад	5.00 дол.
„ГІЛЬГАМЕШ“ — поема	9.00 дол.

Прощу замовляти:

I. DYBKO
2 Crescent Ave.
Passaic, N. J. 07055

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР

українських платівок і касет в Америці і Канаді.
Спеціальна продаж на 8-track tapes, тільки 2.00 дол. кожна.
Мінімум замовлення (4) 8-track tapes.
Пощовою пересилка у США 2.00 дол. екстра — в Канаді 4.00 дол.
Пишіть за даровими каталогами.

APON RECORD COMPANY, Inc.
P.O. Box 3082 Steinway
Long Island City, N. Y. 11103
(Telephone: (718) 721-5599)

ПОВІСТІ! УВАГА! ОПОВІДАННЯ!

Вийшла друком у В-лі „СВОБОДА“ цього 1984 року нова книжка

автора Петра Балея

ПАН

ПОВІСТІ та ОПОВІДАННЯ

(друге видання, доповнене)

Книжка формату 5 1/2" x 8 1/2" — має 279 стор., м'яку обгортку. За своєю мовою, формою, стилем і висловом — твір оригінальний і цікавий.

Ціна: 10.00 дол. з пересилкою.

Покупці зі стеїту Нью Джерсі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% ставити до податку.

Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Юрій Пундик

Збірка вибраних статей

„У ПОЛУМ'І ДРУЖНОГО СЛОВА“

Появилася збірка матеріалів зібраних Дружиною Покійного пані МАРІЄЮ ПУНДИК, впорядкована АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ, у Видавничстві „Українського Слова“ в Парижі, заходами Світової Координаційної Ради ІСНО.

Збірка покаже читачеві, наскільки міркування Юрія Пундики не втрачають своєї ваги і в сучасну пору, не зважаючи на відносно віддалений час між їх написанням і появою, та є постійно актуальні:

- в потребі безперервного усучаснювання української політичної думки;
- на тему речової аналізи нашого ближчого чи дальшого минулого;
- у допомозі, які борються в Україні;
- відносно взаємовідносин між трьома вітками українського націоналізму і певної потреби дати їм достойні ваги;
- у розгляді ідейних заповідей української людини;
- на тему молоді, її суспільного ставлення та обов'язку у своєму довіллі і в українській громаді;
- у насвітлюванні людей і явищ.

448 стор. друку. — Ціна 20.00 дол.

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставити до податку.

Замовляти: **СВОБОДА BOOK STORE**

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омельян Твардовський

ДАНКО ДИКИЙ ПРО ТУРНЕ ДРУЖИНИ КОПАНОГО М'ЯЧА В ЄВРОПІ

Мабуть, немає молоді людини, яка не бажала б побачити „світ“, подорожувати до невідомих країн, чи відвідати країну походження своїх батьків.

Мрії — це явище позитивне, часом і стимулююче, хоч до досягнення мрії треба не раз побороти поважні труднощі й перешкоди. На перешкоді тим гарним мріям стає дуже часто фінансова проблема, тому й не дивно, що багато юнаків (ок) стараються (головно під час вакацій) знайти працю, щоб заробити гроші допомогти сповнити хоч одну мрію.

x x x

Чи вин сам вчитав оголошення в „Чикаго Трібюн“ ще в 1983 році, чи звернувши йому увагу батько, сам активний спортсмен, який дуже часто є суддею під час змагань копаного м'яча, наш юнак-підліток із 25-го куреня ім. сотні Ю. Головинського, Данко Дикий, собі не пригадує. В оголошенні було сказано, що Марк Гук набрав кандидатів, юнаків і юначок в трьох вікових групах для створення дружин копаного м'яча з метою відвідувати турне влітку 1984 року по Європі та взяти участь у змаганнях в таких країнах: Швеція, ССР, Данія і Норвегія.

16-річний Данко згодився. Таких як він було ще 300, а треба було 80. Після довгої селекції вабрано багату кількість, і з них створено п'ять дружин, три хлоп'ячі і дві дівочі. Між ними, що їх вбрано, був і Данко Дикий, який змагався в дружині на позиції правого крилового.

Поїздка до Європи відбулася завдяки приватній ініціативі згаданого вже М. Гука, інструктора фізичного виховання в Академії Лейк Форрест. Усі змагання мусили покривати частину коштів. Склалися вони з таких річків: нижче 15, 17 і 19 років, дівчата — 17 і 19 років.

Данко — „старий змагун“, шестилітнім новачком розпочав свою спортову „жарту“ в дружині „Крила“ Чикаго, а тепер виступає в складі дружини школи Фенвік. В червні 1984 року відбулися змагання з батьками, під час яких обговорено програму й подорожні поїздки, а поодинокі змагання мали змогу зазнати. На цих змаганнях поінформовано молодих змагунів про країни, в яких відбуватимуться змагання. Відносно перебування у Західній Європі особливих труднощів не передбачувалося, однак, про ССР інформовано, що там політична система не є демократичною, нічим не подібна до країн Західної Європи чи ЗСА. Спеціально звертали увагу, щоб нічого не продавати й не старатися вимінювати долари у приватних людей. Усе це в ССР заборонено законом. Вже після прибуття до ССР юні спортсмени самі переконалися у правдивості й правильності цих інструкцій.

Данко був єдиним змагунем, який вільно володів ще однією, крім англійської, мовою. Знання української мови стало в пригоді під час контролю паспортів у Москві.

П'ятого липня ц. р. відіслали молоді змагуні до Голландії, де в Газі відбувалися тренінги, що їх проводив голландський тренер. Було теж багато часу на оглядині міста. Дуже приязно привітали дружини юнаків ЗСА в Амстердамі в Голландії, а пізніше й в інших європейських країнах; не було контролю багажу, тільки чемна перевірка паспортів.

Як під час кожної прогулянки, так і в час цієї було весело, і всі учасники були свідомі того, що хоч всі змагання були товариські, вони репрезентують ЗСА і відносно новий рід спорту в ЗСА, який є копанний м'яч. Змагання за чашу „Готія“ почалися 9-го липня в Швеції, фінал відбувся 14-го липня. Із п'яти розіграних змагань наша дружина виграла три, два прогнала. В змаганнях із шведською дружиною Данко здобув одного голя. Гра була завзята, але чиста.

З нагоди 45-річчя проголошення незалежності Карпат-Української Держави, накладом Карпатського Союзу в Нью Йорку вийшла книжка

д-ра Юліана Химинця

під заг.

„МОЇ ПОСТЕРЕЖЕННЯ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ“

Книжка можна придбати за 10 дол. у книгарні „Свободи“

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставити до податку.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1984 року кінчається з 31-м грудня. Тому аплікації нових членів приймає Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1984 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1984 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

НАЙКРАЩИМ ДАРУНОКОМ

під ЯЛИНКУ

Студійна (Коледжова) Грамота УНСОюзу

ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВУКАМ ВИСОКІ СТУДІ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

По інформації в справі коледжового забезпечення, просимо звертатися до місцевих секретарів УНСОюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Ввечері, 17-го липня приїхали до Москви. Навіть не упереджені молоді змагуні відчули велику різницю. Контроль багажу й паспортів тривала дві години. Люди не дуже привітні. Тоді Данкові довелося прийти із допомогою одній змагунці, бо на паспорті урядовець виявив підозріння, що фотознімок не її. Данко пояснив, що знімок цей зроблений перед її від'їздом, тому є деяка різниця на обличчі.

В ССР змагалися тільки юнаки, дівочих дружин вони не мають. Вготелі „Інтурист“ в Москві не було тих вигід, що до них звикли туристи ЗСА в Західній Європі. В Москві показали всі ті місця, що їх кажуть оглядати усім туристам. 19-го липня поїхали до Ленінграду, де відбулися змагання. Наймолодші й середнього віку юнаки зазнали поразок вислідом 3:2; старші ремісували, але тому, що здобули найбільше точок, одержали чашу й м'яч з підписами усіх змагунів. Гра була гостра і швидка; місцеві судді, на думку Данка, були добрі, не допускали до брутальності гри. Контактів із ленінградськими змагунцями не було, видно, що опікуні місцевих дружин не допускали до розмов, хоч багато з них вивчають в школах англійську мову, і бажали б спробувати свого знання у розмовах. На вулицях міст впадали в очі великі портрети Леніна та численні клічі „За мир“. Хоч охорона перестерігалася, щоб не було розмов, але все таки вони відбувалися. Пробували купити „Ленінські“, а були й такі, що запитували, чому президент Реген хоче розпалити нову, цим разом, ядерну війну. Ніхто з американських юнаків не хотів би жити в ССР, навіть не виявляли бажання вдруге відвідувати ССР як туристи. З задоволенням покидали ССР, відлітаючи до Данії. В змаганнях в Данії обидві дівочі дружини виграли фінальні зустрічі й цим самим здобули чаші.

Змагання в Осло, Норвегія, проходили на протязі шести днів. Американські дружини, хоч і не були добре зіграні, виявилися рівнояркими суперниками й своїми перемогами не посоромили молодоті, але й зростаючої ділянки, якої в ЗСА є копанний м'яч. Всі змагуні привезли з собою додому багато різних пам'яток і подарунків. Хоч це в Чикаго остерігали всіх, щоб нічим не торгувати, не вимінюватися дарунками в ССР, кожний майже щось привіз. Данко в заміну за свій „товар“ одержав прапор Української ССР. Не було тасмницею, що Данко українськ і може розмовляти українською мовою. Ця подорож, крім приємності й почуття задоволення, дала молодим змагунцям дуже добру лекцію поведінки за океаном, а що торкається ССР, побачили на власні очі, що означає свобода і демократія.

Данко не соромився свого українського походження, був вдоволений, що міг бути допомоглим у малих потребах своїх друзів. У розмові з автором цих слів Данко, між іншим, сказав, що після закінчення середньої школи він запланував студіювати фармацію. Побажанням успіхів в науці і спорті цьому нашому здібному юнакові закінчився з ним розмова про поїздку до Європи.

Орест Корчак-Городиский

УСПІХИ МОЛОДОГО СПОРТОВЦЯ

Коли читасмо в пресі новітні успіхи нашої молоді в школі, в мистецтві чи в професійній діяльності, не вважається думка, чи не варто згадати й тих, що вибиваються понад пересічний рівень у спорті, як похвальний приклад не лише виховання своєї вишності у фізичній вправності чи зручності, але також як пропагаторів доброго українського імені у тих всіх життєвих чинниках, що їхують психічний бік спорту: воля перемогти, завзяття, вміння слухати й приказувати, постійність задержання високого рівня та лихаскості до суперника.

Велика частина нашого суспільства задержала „з давніх літ“ легковажне, а то й зневажливе ставлення до спорту, вважаючи його за приміночу примху, чи молодечий гін до гри й забави й забуваючи, що цілий світ і в цій ділянці пішов вперед милевими кроками та змінив своє ставлення до спорту на повних 180 ступенів, вбачаючи в ньому як вияв здорової й ефективної підготовки до вищих завдань, так і дорогу до досягнення належного рівня в розумінні повнозартного члена громади. Державні нації признають у своїх бюджетах великі суми на розвиток спорту в країні й уважають це за добрий вклад у свою майбутність.

Останньо бачимо навіть трактування спортових національних дружин як пропагаторів сили й потенціалу цілого народу. Актуальним прикладом в цьому може послужити одностійське твердження американської преси про історію патріотизму в країні, викликаний перемогами спортсменів на останній Олімпіаді.

Думаю, що прийшов час і в нашому способі думання впровадити певні ревізії й зміни. Коли це в недавню минулому лише горстка фанатиків належно оцінювала великий вклад пропагандного чинника в особистих успіхах наших спортових асів — Скоценка, Кобзаря, Чинжовича, Силика й інших — сьогодні вже не вистачає популярності цієї малій групі Осяги й успіхів наших визначних спортовців повні задовгого виступу на першій шілої громади в ім'я відчуженості за добре пропагування українського спорту перед чужинцями.

Сьогодні хочемо представити нашій громаді молодого, але вже дуже успішного футболіста з Парми, Огайо, Левка Голубця, якого „дорога до вершин“ не лише тішить і наповнює гордістю цілу українську громаду цього міста, але й стає взором до наслідування для багатьох інших. Перелік його досягнень — це типовий приклад дороги того, якого називаємо „суперстар“. Кілька дат і цифр з його життя і спортовий кар'єри повинні стати прикладом, що осягні с залежні як від амбіцій й здібностей, так і від завзяття і постійної праці для досягнення належного рівня.

С. Маланчук

Лев Голубець

ниня належного рівня.

Лев Василь Голубець народився 4-го липня 1967 року в Урбані, Ілліной. Грає копанний м'яч у дружині середньої школи св. Ігнатія в Клівленді. Вже в 9-й класі здобув найбільше воріт своєї команди. В 1983 році був нагороджений званням МБП орензивних позицій. В 1984 році (в 12-й класі школи) здобув 36 воріт в 17-ох змаганнях та почесність „короля стрільців“, перевищивши попередній шкільний рекорд 32-ох воріт в одному сезоні. Учасник найвищих вишнів: першої команди Великого Клівленду, Вест Сайд Клівленду, Вест Дівіжен Ол-Старс. В оцінці клівлендського часопису „Плейн Ділер“ з 20-го жовтня, він — „змагун тижня“. Цей же часопис зараховує його в числі з 22-го листопада до першої дружини середніх шкіл. Він теж був вибраний до стейтової дружини і до дружини середнього заходу.

Для українського спортового клубу „Львів“ змагається від 1975 року та був обраний капітаном дружини в сімox із дев'яти років. Учасник спортових таборів УСВТ „Ч. Січ“ на „Верховині“, Ворлд Кап в Клівленді та на „Вовчий Тропі“, де в 1983 році здобув чашу за найкращу поставу, а в 1984 році був помічником інструктора.

Для підтвердження того, що в „здоровому тілі — здорова душа“ та що спортові активності в інших ділянках життя звичайно поповнюються непересічними осягами, варто навести хоч би частину з листів його життєвих успіхів: є дуже добрим учнем своєї середньої школи, закінчив школу українознавства в Клівленді в травні 1984 році з оцінкою „визначно“, член Пласту і є куріном 17-го Куреня УПЮ ім. Байди Вишневецького; в порядку гуртка юнаків та абсолюент „Лісової Школи“ в 1984 році. С членом українського танцювального ансамблю „Каштан“ та писарем в ТУСМ.

Родина Голубців, батько д-р Зенон та матір Мирослава, є членами УНСОюзу, Відділ 251.

Мистецьке оформлення

ЛЮБОВСЛАВА ГУЦАЛЮКА

У книжки 16 новел

Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставити до податку.

Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА

ДЗЕРКАЛА

НОВЕЛ

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата
„СВОБОДИ“
для Ваших
Рідних, Приятелів
чи Знайомих

Річна передплата 40.00 доларів

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

CHOIR DIRECTOR/CANTOR NEEDED

Sts. Peter & Paul Ukrainian Orthodox Church
Youngstown, Ohio, U.S.A.

Applicants must be fluent in English & Ukrainian. For further information call:

TED SENEDIK
(216) 799-4582

**Вступаєте
в члени УНС**

GAKA Company

48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

Для дарунків: кераміка, гудульські інкрустовані вироби, бандурні та багато чудових речей в АРЦІ.

REAL ESTATE

ЗАЦІКАВЛЕНІ ФЛОРІДОЮ

Якщо бажаєте поспішитися, або інвестувати в реальність південно-східний Флориди (Ft. Lauderdale, Hollywood, Miami). Зверніться до —

M. Андріюшова,
Century 21, Hansen Realty Inc.
3010 E. Commercial Blvd.
Ft. Lauderdale, FL 33308
Bus: (305) 776-5400
Home: (305) 771-8455

НА ПРОДАЖ

„MINERAL ICE“

Гарантована натуральна мазь, лагідно і швидко усуває болі — ревматичні, опухлість і суглобні запалення. Чек на 13.95 дол. за 1 фунт, висипайте до:

MINERAL-U,
2103 NILES-CORTLAND Road
WARREN, Ohio 44484

SERVICE

UKRAINIAN TYPEWRITERS

also other languages complete line of office machines & equipment.

JACOB SACHS

251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

FOR SALE

„МИ І СВІТ“

Річник 1984 або попередній по 4 долари. Річна передплата — 12 доларів.

Адреса:

KURELEK ART GALLERY
R.R. 2 Niagara Falls,
L2E 6S5
CANADA

РІЗНЕ

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Банді Брукліна та св. Духа — відома соціальна фірма CYPRESS

HILLS MONUMENTS

В БІЛАНСЬКИЙ

WALTER BIELANSKI,
K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол. в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla. (305) 653-5861

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА